

RADA GMINY
ul. Matki Boskiej Bolesnej 18B
34-600 Limanowa

13-05-2022

INSPEKTOR
Katarzyna Urbańska
mgr Katarzyna Urbańska

URZĄD GMINY
w Limanowej

WPLYNEŁO DNIA:	13-05-2022
L.dz.	zał.

GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

W LIMANOWEJ

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI
ZA 2021 ROK**

MAJ 2021 ROK

Spis treści

1. Wstęp.....	3
2. Zakres działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Limanowej	3
3. Zadania z zakresu ustawy o pomocy społecznej	5
4. Zadania z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	23
5. Karta Dużej Rodziny	27
6. Zadania z zakresu ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	30
7. Zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych	32
8. Realizacja ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	45
9. Zadania z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	47
10. Realizacja ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci - Świadczenia 500+ ...	48
11. Świadczenia „Dobry start ”	52
12. Realizacja ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	54
13. Dodatki mieszkaniowe	55
14. Dodatek energetyczny	58
15. Realizacja ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	58
16. Budżet Ośrodka.....	59
17. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej	63

Spis tabel i wykresów

Tabela 1. Powody udzielania pomocy społecznej w Gminie Limanowa (2016-2021)....	6
Tabela 2. Koszty utrzymania Ośrodka w 2021 roku	14
Tabela 3. Asystent rodziny w Gminie Limanowa (2016-2021)	26
Tabela 4. Liczba osób ,którym wydano KDR w Gminie Limanowa w latach 2016-2021....	29
Wykres 1. Liczba rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2018-2021.....	22
Wykres 2. Świadczenia pieniężne i niepieniężne z pomocy społecznej w 2021 roku ...	23

1. Wstęp

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Limanowej jest gminną jednostką organizacyjną, działającą jako jednostka budżetowa Gminy Limanowa, utworzona do realizacji zadań Gminy Limanowa w zakresie pomocy społecznej.

Podstawowym celem działania Ośrodka w zakresie realizacji ustawy o pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej stanowi, że kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

2. Zakres działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Limanowej

Działania Ośrodka obejmują teren Gminy Limanowa, o liczbie mieszkańców wynoszącej na koniec 2021 roku - 26064 osoby.

Ośrodek wykonuje zadania w szczególności w zakresie :

1. pomocy społecznej - zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U z 2021 r, poz. 2268 ze zm.) ; zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym, zadania własne gminy oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej,
2. wsparcia rodziny, na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 821 ze zm.) ,
3. ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1744)
4. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249.),
5. świadczeń rodzinnych , zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 111 ze zm.),

6. ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 1297), zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej,
7. świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 877 z późn. zm.),
8. pomocy rodzinom w wychowaniu dzieci, zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, zgodnie z ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (tj. Dz. U. z 2019 r., poz. 2407 z późn. zm.),
9. świadczenia „Dobry start”, zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”,
10. dodatków mieszkaniowych, zadania własnego gminy, zgodnie z ustawą z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 2021),
11. ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne, w zakresie dodatku energetycznego (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 716 ze zm.), zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej,
12. ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, (Dz. U. z 2020 r., poz.1329) zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej,
13. ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tj Dz.U.z 2021 r., poz. 1285 ze zm.),
14. ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 685),
15. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.),
16. ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 217 ze zm.),
17. uchwały Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu ” na lata 2019 -2023,

18. uchwały Nr III/32/2018 Rady Gminy Limanowa z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do nieodpłatnej pomocy w zakresie dożywiania w latach 2019-2023,

19. rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189, poz.1598 ze zm.),

20. ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 713 z późn.zm),

21. ustawy z dnia 22 marca 1990 r. o pracownikach samorządowych (tj. Dz.U z 2019 r., poz.1282 ze zm.) .

Szczegółowy zakres działalności GOPS określa Statut Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Limanowej (tj. Uchwała Nr XXIX/282/2018 Rady Gminy Limanowa z dnia 6 września 2018 r. ze zm.).

Szczegółową organizację wewnętrzną i tryb pracy Ośrodka określa Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Limanowej, ustalony przez Kierownika Ośrodka.

Ośrodek prowadzi samodzielnie działalność administracyjno-biurową oraz gospodarkę finansową, posiada wyodrębniony rachunek bankowy.

GOPS Limanowa w roku 2021 wydał **6 961** decyzji administracyjnych/ informacji oraz **181** zaświadczeń z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i wychowawczych.

3. Zadania z zakresu ustawy o pomocy społecznej .

Ośrodek realizuje zadania na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U z 2021 r, poz. 2268 ze zm.) i przepisów do niej wykonawczych.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Zadaniem pomocy społecznej jest podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielniania osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej w 2021 roku przysługiwało:

a) **osobie samotnie gospodarującej**, której dochód nie przekraczał kwoty **701,00 zł** - kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej,

b) **osobie w rodzinie**, w której dochód nie przekraczał kwoty **528,00 zł** - kryterium dochodowego na osobę w rodzinie,

c) rodzinie, której dochód nie przekraczał sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie,

przy jednoczesnym wystąpieniu powodów określonych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej tj. m.in. bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, sieroctwa, bezdomności, przemocy w rodzinie, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych.

Główną przyczyną trudnej sytuacji rodzin korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej w 2021 r. było ubóstwo i długotrwała choroba. Z powodu ubóstwa przyznano pomoc dla **223** rodzin, z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby dla **205** rodzin, z powodu niepełnosprawności dla **160** rodzin, z powodu bezrobocia przyznano pomoc dla **85** rodzin, z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa dla **99**, w tym wielodzietności dla **99** rodzin, z powodu przemocy w rodzinie - **5** rodzinom oraz **22** rodzinom, w których występuje alkoholizm. Powodem bardzo trudnej sytuacji rodzin jest występowanie jednocześnie kilku problemów (bezrobocie, niepełnosprawność, choroba, alkoholizm, przemoc, ubóstwo).

Charakterystyka dominujących problemów społecznych gospodarstw domowych objętych pomocą społeczną w latach 2016-2021 została zamieszczona w poniższej tabeli.

Tabela 1. Powody udzielenia pomocy społecznej w [Gminie Limanowa \(2016-2021\)](#)

Powody przyznania pomocy	2016 rok		2018 rok		2019 rok		2020 rok		2021 rok	
	l.rodz.	%	l.rodz.	%	l.rodz.	%	l.rodz.	%	l.rodz.	%
Ubóstwo	428	70,2	295	63,2	268	64,0	226	60,0	223	63
Sieroctwo	0	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Bezdomność	2	0,3	1	0,2	2	0,5	0	0,0	1	0,3
Potrzeba ochrony macierzyństwa	172	28,2	119	25,5	127	30,3	116	30,8	99	27,9
W tym: Wielodzietność	172	28,2	115	24,6	124	29,6	115	30,5	99	27,9
Bezrobocie	285	46,7	146	31,3	116	27,7	94	25,9	85	24
Niepełnosprawność	251	41,1	244	52,2	228	54,4	184	48,8	160	45,2

Długotrwała lub ciężka choroba	304	49,8	285	61,0	260	62,1	218	57,8	205	57,9
Bezradność w sprawach opiek.-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	54	8,9	9	1,9	6	1,4	7	1,9	5	1,41
W tym: rodziny niepełne	40	6,6	3	0,6	0	0	2	0,5	1	0,2
W tym: rodziny wielodzietne	9	1,5	2	0,4	1	0,2	1	0,3	1	0,2
Przemoc w rodzinie	9	1,5	10	2,1	9	2,2	5	1,3	5	1,41
Alkoholizm	31	5,1	34	7,3	26	6,2	26	6,9	22	6,2
Narkomania	0	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	0,2	2	0,4	2	0,4	3	0,8	0	0,0
Zdarzenie losowe	5	0,8	2	0,4	2	0,5	1	0,3	0	0,0
Sytuacja kryzysowa	2	0,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	9	1,9	1	0,2	0	0	0	0,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS

Art. 17 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej określa zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym, do których należą:

1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, którym celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Limanowa na lata 2016-2021 została opracowana i przyjęta przez Radę Gminy Limanowa Uchwałą Nr X/111/2016 dnia 27 kwietnia 2016 r. W strategii wyznaczono;

Cel generalny :

Tworzenie instytucjonalnych, organizacyjnych i materialnych warunków sprzyjających ograniczaniu obszarów wykluczenia społecznego.

Cele strategiczne:

1. Zintegrowany system pomocy społecznej,
2. Tworzenie warunków sprzyjających umacnianiu instytucji rodziny,
3. Tworzenie warunków sprzyjających zdrowiu,
4. Tworzenie godnych warunków zamieszkania,
5. Tworzenie warunków rozwoju kapitału kulturowego oraz edukacyjnego

GOPS w Limanowej realizował wyznaczone w dokumencie cele w obszarach: systemu wsparcia na rzecz umacniania rodziny przez aktywizację osób bezrobotnych, wsparcia osób ubogich i podlegających wykluczeniu społecznemu, zmniejszania skutków ubóstwa poprzez systematyczną pomoc rzeczową i finansową, realizację pracy socjalnej przez pracowników GOPS na rzecz osób wykluczonych społecznie, działania dla osób uzależnionych i doznających przemocy poprzez zapewnienie specjalistycznego poradnictwa, rozwijanie form wsparcia i pomocy na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych, zintegrowany system pomocy rodzinie dysfunkcyjnej.

Każdego roku sporządzany jest monitoring strategii rozwiązywania problemów społecznych.

2) sporządzanie, zgodnie z art. 16 a, oceny w zakresie pomocy społecznej:

Ocena zasobów pomocy społecznej sporządzana jest od 2012 roku. Każdego roku jest przygotowywana w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Narzędzie oceny opracowane zostało przez Instytut Rozwoju Służb Społecznych. Dane zostały zebrane z Głównego Urzędu Statystycznego, Urzędu Gminy, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnego Zespołu Obsługi Szkół, Powiatowego Urzędu Pracy. Obejmuje w szczególności infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej bez względu na podmiot je finansujący i realizujący.

3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym:

W ramach zadania została zawarta umowa z Nowosądeckim Towarzystwem Pomocy im. św. Brata Alberta w Nowym Sączu na zapewnienie schronienia dla osób bezdomnych. Koszt zadania ogółem w 2021 roku wyniósł **3 108,00** zł /opłata za gotowość i pobyt w schronisku /. W 2021 r. pomoc w formie schronienia udzielono 1 osobie w schronisku .

4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych:

Zasiłek okresowy przyznawany jest na podstawie art. 38 ustawy o pomocy społecznej. Przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

- a. osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (701,00 zł)
- b. rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny (528,00 zł na osobę w rodzinie x liczba osób w rodzinie).

Zasiłek okresowy ustala się:

- a. w przypadku osoby samotnie gospodarującej – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby, z tym, że miesięczna kwota zasiłku nie może być wyższa niż kwota kryterium dochodowego na osobę w rodzinie ;
- b. w przypadku rodziny - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 50 % różnicy między kryterium dochodowym osoby/rodziny a dochodem tej osoby/rodziny. Jednocześnie kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20,00 zł miesięcznie.

Okres, na jaki jest przyznawany zasiłek okresowy, ustala GOPS na podstawie okoliczności sprawy.

W roku 2021 pomoc w formie zasiłku okresowego przyznano dla **145** osób ze **142** rodzin , w których liczba członków rodzin wynosiła **471** osób, przyznano **791** świadczenia. Powodem przyznania świadczeń w tej formie było przede wszystkim ubóstwo, długotrwała choroba, bezrobocie i niepełnosprawność. W związku bezrobociem zasiłek okresowy otrzymało **32** osób z **32** rodzin o liczbie osób w rodzinach **89**, rodzinom tym przyznano **125** świadczeń w łącznej kwocie **51.132,00** zł, z powodu długotrwałej choroby pomoc otrzymało **35** osób z **35** rodzin o liczbie osób w tych rodzinach **129**, rodzinom tym przyznano **161** świadczeń w kwocie **57.452,00** zł . Ponadto z powodu niepełnosprawności skorzystało **18** rodzin o liczbie osób w rodzinach **43**, rodzinom tym przyznano **95** świadczeń na kwotę **16.102,00** zł, ponadto **86** rodzin otrzymało **410** świadczeń w kwocie **166 79 ,00** zł z powodu : ubóstwa, wielodzietności, rodziny niepełnej .

Koszt realizacji zadania – 291 485,00 zł, w tym; dotacja celowa na wspieranie zadań własnych gminy w wysokości 279 369,00 zł oraz środki własne gminy w wysokości 12 116,00 zł. Średnia kwota wypłaconego zasiłku okresowego wynosiła 368,50 zł miesięcznie.

5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych:

Zasiłek celowy może być przyznany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, ogrzewania, w tym opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

Zasiłki celowe mogą być przyznawane również w formie rzeczowej na przykład w formie odzieży, opału, posiłków, leków.

W 2021 roku pomoc w formie zasiłków celowych przyznano dla 36 osób z 36 rodzin, o liczbie osób w tych rodzinach 76: przyznano 48 świadczeń na kwotę 18 386,00 zł. Pomoc w formie zasiłków celowych na zakup żywności w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” przyznano dla 463 osób z 189 rodzin, wypłacono łącznie 1 201 świadczenia, na kwotę 370 236,00 zł. Świadczenie zostało sfinansowane ze środków własnych w kwocie 74 236,00 zł oraz z dotacji celowej w kwocie 296 000, 00 zł .

6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;

W roku 2021 nie zachodziła potrzeba przyznania tego świadczenia

7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;

W 2021 roku nie zachodziła potrzeba przyznania tego świadczenia.

8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;

W 2021 roku nie zachodziła potrzeba przyznania tego świadczenia.

9) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;

W 2021 roku nie zachodziła potrzeba przyznania tego świadczenia.

10) praca socjalna;

Praca socjalna prowadzona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w społeczeństwie.

Prowadzona jest :

- z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej,
- ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspakajania potrzeb członków społeczności,
- praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód.

W 2021 roku praca socjalna była prowadzona praktycznie na rzecz każdej rodziny korzystającej z pomocy tut. Ośrodka z wyjątkiem osób, z którymi nie można jej prowadzić tj. z osobą z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu znacznym, z osobą chorą psychicznie, ze względu na wiek. Pomocą w postaci pogłębionej pracy socjalnej objęte zostały **194** rodziny. Działania w tym zakresie były zawsze dostosowane do potrzeb indywidualnych osoby lub rodziny. Najczęściej stosowane formy pracy socjalnej to: współpraca z organizacjami działającymi na rzecz rodziny, współpraca z policją, sądem, kuratorami sądowymi, opiekunami prawnymi, szkołami, lekarzami, pielęgniarkami środowiskowymi, pośrednikami pracy, praca nad poprawą relacji rodzinnych, poprawą kontaktów z rodziną zewnętrzną, wgląd w sytuację małoletnich dzieci, nawiązanie lub odnowienie kontaktów sąsiedzkich, informacja o wsparciu dla osób chorych i niepełnosprawnych, pomoc w uzyskaniu alimentów, w uzyskaniu uprawnień rentowych, emerytalnych, pomoc w uzyskaniu orzeczenia o niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, pomoc w uzyskaniu dowodu osobistego lub innych ważnych dokumentów, reprezentowanie interesów klientów w instytucjach, wskazywanie kandydatów na opiekunów prawnych do sądu, porady indywidualne, pomoc w zaopatrzeniu ortopedycznym i uzyskaniu refundacji kosztów, organizowanie pomocy usługowej, organizowanie kupna i dostarczenia opału, leków, żywności do miejsca zamieszkania osobom starym i niepełnym oraz wszelkie działania mające na celu poprawę funkcjonowania społecznego zgodnie z założeniami ideologicznymi pracy socjalnej.

Pracownicy Socjalni oprócz metodycznej pracy socjalnej wykonywali inne zlecane zadania:

* przeprowadzili **69** wywiady środowiskowe w sprawach dotyczących uprawnień do specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego i zasiłku dla opiekuna,

- * przeprowadzali wywiady środowiskowe celem przydzielenia asystenta rodziny,
- * rozeznawali sytuację rodziców biologicznych dzieci, umieszczonych w pieczy zastępczej, brali udział w zespołach do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka i jego rodziny,
- * przeprowadzali wywiady alimentacyjne dla innych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
- * na wniosek rodzica wydawali opinie do fundacji, uczelni, stowarzyszeń celem uzyskania pomocy dla rodziny.

W rodzinach z problemem alkoholowym lub mającym problem w prowadzeniu gospodarstwa domowego, udzielana pomoc podlegała ścisłej kontroli przez pracownika socjalnego. W zależności od sytuacji: pracownik dokonywał zakupów wraz z podopiecznym lub środki finansowe przekazywane były na wyznaczony sklep, w którym świadczeniobiorca dokonywał zakupów z wyłączeniem używek, zaś sklep prowadził ewidencję zakupów, bądź środki finansowe przelewane były na skład opałowy, zakład energetyczny.

11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania realizowane zgodnie z art. 50 ustawy o pomocy społecznej przysługują ;

- a) osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona,
- b) osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą tej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspakajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Ośrodek Pomocy Społecznej przyznając usługi opiekuńcze, ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia. Szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze , z wyłączeniem specjalistycznych

usług opiekuńczych z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat oraz trybu ich pobierania określa Uchwała Nr XIV/162/2016 Rady Gminy Limanowa z dnia 15 grudnia 2016 r. ze zm.

W 2021 roku pomoc w formie usług opiekuńczych była świadczona ogółem 10 osobom/mieszkańcom. Przyznano 1 122 świadczeń, na kwotę 21 898,00 zł. W tym w ramach programu „Opieka 75 +” było objętych 6 osób, którym przyznano 433 świadczenia na kwotę 8 217,50 zł w tym środki z dotacji wynosiły 4 108,75 zł.

12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;
W 2021 roku nie było potrzeby realizacji tego zadania.

13) dożywianie dzieci;

pomoc realizowana była w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” ustanowionego na lata 2019 - 2023. Działania dotyczyły w szczególności zapewnienia pomocy w zakresie dożywiania uczniów do czasu ukończenia szkoły.

Pomoc w zakresie dożywiania może być przyznana nieodpłatnie osobom i rodzinom, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza podwyższonego uchwałą Nr III/32/2018 z dnia 28 grudnia 2018 r. przez Radę Gminy Limanowa, do 150 % kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust.1 pkt. 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej.

W roku 2021 w ramach programu ; „Posiłek w szkole i w domu” ustanowionego na lata 2019 - 2023 z posiłków we wszystkich szkołach, do których uczęszczały dzieci z terenu Gminy Limanowa pomocą objęto 239 dzieci i młodzieży szkolnej ze 108 rodzin. Wydano 22 835 posiłków. Koszt realizacji zadania - 107 718,00 zł.

14) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
W 2021 roku nie było potrzeby realizacji tego zadania.

15) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. GOPS Limanowa wydaje decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej i o ustaleniu wysokości odpłatności podopiecznego za pobyt w domu pomocy społecznej. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie właściwe miejscowo dla danego DPS-u wydaje decyzje o umieszczeniu podopiecznego w DPS. Odpłatność strony ustala się w wysokości 70% jej miesięcznych dochodów. Do odpłatności za pobyt podopiecznego w DPS są też

zobowiązani małżonek, zstępni przed wstępnymi, jeżeli ich dochód jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (lub na osobę w rodzinie), jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% tego kryterium.

W roku 2021 w domach pomocy społecznej przebywało 13 mieszkańców Gminy Limanowa. Na rzecz mieszkańców domów pomocy społecznej zrealizowano 152 świadczeń w formie pokrycia części kosztów pobytu w DPS. Łączny koszt pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej wyniósł 440 114,00 zł.

16) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego; W 2021 r. nie było potrzeby przyznania tej pomocy ,

17) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego; W 2021 roku w Centralnej Aplikacji Statystycznej **sporządzono 321 sprawozdań merytorycznych i finansowych z zakresu realizowanych ustaw.**

Każdego miesiąca GOPS składał zapotrzebowanie na środki finansowe na kolejny miesiąc oraz dokonywał rozliczeń z poprzedniego miesiąca. Ponadto po zakończeniu każdego kwartału były przekazywane rozliczenia finansowe narastająco za każdy kwartał w formie tabelarycznej oraz w formie opisowej.

18) utworzenie i utrzymywanie Ośrodka Pomocy Społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników.

OPS realizuje zadania własne oraz zlecone, w związku z tym utrzymanie Ośrodka to suma kilku składników. Całkowity koszt utrzymania Ośrodka w 2021 roku tj; koszty rzeczowe i koszty płac przedstawia poniższa tabela:

Tabela 2. Koszty utrzymania Ośrodka / koszty rzeczowe i płac/

Zadanie	Środki własne	Środki z dotacji	Razem
REALIZACJA USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ I DODATKACH MIESZKANIOWYCH	646 583,99	Utrzymanie – 166 169,00 Dodatek „250” „400,” 26 889,00	839 641,99
REALIZACJA USTAWY O ŚWIADCZENIACH		310 040,98	310 040,98

RODZINNYCH			
REALIZACJA USTAWY O POMOCY OSOBOM UPRAWNIONYM DO ALIMENTÓW		7 020,00	7 020,00
REALIZACJA USTAWY O PRZECIWDZIAŁANI U PRZEMOCY W RODZINIE	0	0	0
REALIZACJA USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ	60 403,53	2 000,00	62 403,53
REALIZACJA USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ – WYNAGRODZENIE DLA OPIEKUNA		5 072,27	5 072,27
REALIZACJA USTAWY O POMOCY PAŃSTWA W WYCHOWANIU DZIECI		293 055,97	293 055,97
REALIZACJA USTAWY O WSPARCIU KOBIET I RODZIN „ZA ŻYCIEM”		861,00	861,00
REALIZACJA PROGRAMU „DOBR Y START”		80,00	80,00
RAZEM	706 987,52	811 188,22	1 518 175,74

19) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;

Zasiłek stały zgodnie z art. 37 ustawy o pomocy społecznej przysługuje:

- a) pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej /tj. kwoty 701,00 zł/,
- b) pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie /tj. kwoty 528,00 zł/.

Zasiłek stały ustala się w wysokości:

- a) w przypadku osoby samotnie gospodarującej - różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym, że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 645,00 zł miesięcznie,
- b) w przypadku osoby w rodzinie - różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie tj. kwoty 528,00 zł a dochodem na osobę w rodzinie.

Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 30 zł miesięcznie. W przypadku zbiegu uprawnień do zasiłku stałego i renty socjalnej, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania lub zasiłku dla opiekuna, zasiłek stały nie przysługuje.

W roku 2021 r. z pomocy w formie zasiłku stałego korzystało 76 osób, w tym 55 osoby to osoby samotnie gospodarujące. Przyznano 750 świadczeń. Koszt realizacji zadania wyniósł 394 644,00 zł, koszty realizacji zadania zostały sfinansowane z dotacji celowej z budżetu państwa na wspieranie zadań własnych gminy.

20) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Zgodnie z art.66 ust.1 pkt.26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, GOPS opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób otrzymujących zasiłki stałe, nie podlegających obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

Przyznano 536 świadczeń dla 51 osób otrzymujących zasiłki stałe z pomocy społecznej. Koszt realizacji zadania to 28 820,00 zł, zadanie sfinansowane z dotacji celowej z budżetu państwa .

Art.17 ust.2 ustawy określa zadania własne gminy, do których należy;

1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy. Zasiłki te przyznaje się w szczególności osobom niepełnosprawnym oraz osobom dotkniętym ciężką chorobą, które w związku z problemami zdrowotnymi ponoszą wysokie koszty leczenia, przekraczające możliwości rodziny.

W roku sprawozdawczym pomoc w formie zasiłków celowych specjalnych przyznano 54 osobom, z 54 rodzin, o liczbie osób w rodzinach 107; przyznano 86 świadczeń na łączną kwotę 36 402,00 zł.

2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;

W 2021 roku nie było potrzeby realizacji tego zadania.

3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;

Gmina nie prowadzi domu pomocy społecznej i ośrodka wsparcia o zasięgu gminnym.

4) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;

W celu poprawy sytuacji mieszkańców Gminy Limanowa Ośrodek podejmował inne działania, realizował n/w programy:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przystąpił do realizacji ;

*** Programu „Wspieraj Seniora”, na rok 2021.**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przystąpił do realizacji Programu „Wspieraj Seniora”, na rok 2021. Program ma na celu udzielenie wsparcia dla seniorów, którzy w obowiązującym stanie epidemii, zdecydują się na pozostanie w domu. Usługa wsparcia polegała w szczególności na dostarczaniu zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze oraz środki higieny osobistej. Senior może również zgłosić potrzebę udzielenia wsparcia w zakresie np. załatwienia drobnych spraw urzędowych (jeżeli ich zakres nie wymaga wydania upoważnień od seniora lub udostępniania danych wrażliwych). Pomoc dla seniora w ramach w/w programu może być udzielana również w zakresie dostarczania ciepłych posiłków, o ile usługa tego rodzaju nie jest finansowana z innych źródeł.

*** Programu „Opieka wytchnieniowa”**

Głównym celem Programu było wsparcie członków rodzin i opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności i osobami dorosłymi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub równoważnym.

Program kierowany był do opiekunów, którzy zgłosili potrzebę wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny. Opieka wytchnieniowa miała za zadanie odciążenie członków rodzin/opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez ich wsparcie w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki temu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki mogły dysponować czasem, który mogły przeznaczyć na odpoczynek, regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw.

Usługi opieki wytchnieniowej realizowane były w formie dziennej w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej. W ramach programu wsparcie było objęte **13 osób/ rodzin**, ilość godzin opieki **2 713,5**. Koszt programu w 2021 r. wyniósł **108 540,00 zł + 2 166,39 / koszty obsługi / = 110 706,39 zł razem**. Środki na realizację tego programu są środkami z Funduszu Solidarnościowego.

*** Projekt „Rozwój pomocy społecznej” na rzecz osób starszych 50 +.**

- projekty socjalne mające na celu wsparcie, aktywizację i poprawę jakości życia seniorów poprzez spotkania seniorów na wykładach, warsztatach, grupach samopomocowych;
- realizację dodatkowych zadań wynikających z rozeznanych potrzeb gminy poprzez udostępnienie poradnictwa psychologicznego mieszkańcom w siedzibie GOPS w Limanowej oraz w miejscu zamieszkania, organizacja warsztatów w celu doskonalenia umiejętności rodziców w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
- podniesienie jakości działalności Ośrodka poprzez zatrudnienie specjalisty do obsługi informatycznej GOPS w Limanowej, profesjonalizację wykorzystania systemów informatycznych.

**Realizacja projektu: od czerwca 2021 roku do grudnia 2021 roku. Wartość dofinansowania projektu: 53 426,70 zł, środki własne : 15 357,43 zł.
Całkowity koszt projektu: 68 784,13 zł.**

• Program „Opieka 75+” -

Zadanie - wsparcie finansowe zadania „Opieka 75+” Dotacja Skarbu Państwa – Wojewody Małopolskiego jest przeznaczona na dofinansowanie zadania własnego gminy Limanowa polegającego na organizowaniu i świadczeniu usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania w związku z realizacją Programu „Opieka 75+” na rok 2021. Celem dotacji jest wsparcie samorządu w poprawie dostępności do usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej. Na realizację tego zadania wydatkowano **8 217,50 zł**, w tym **4 108,75 zł** dotacja

* Program Operacyjny **Pomoc Żywnościowa 2014-2020** Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD). Celem ogólnym Programu jest zapewnienie najuboższym mieszkańcom pomocy żywnościowej w okresie podprogramu. W ramach współpracy z Caritas Archidiecezji Krakowskiej w

podprogramie POPŻ 2021 udział wzięło **1102 osób**. Osobom zakwalifikowanym do otrzymania pomocy żywnościowej zgodnie z zasadami POPŻ dostarczono artykuły spożywcze. Pomoc żywnościowa w postaci paczki żywnościowej mogła być przekazywana do osób, rodzin najbardziej potrzebujących, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, spełniających kryteria określone w art. 8 ustawy o pomocy społecznej tj. dochód nie mógł przekraczać 200% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej: tj. dla osoby samotnie gospodarującej 1.402,00 zł oraz 1.056,00 zł dla osoby w rodzinie . Skierowania, po weryfikacji uprawnień, wydawali pracownicy socjalni OPS. Zestaw roczny artykułów spożywczych w Podprogramie 2021 dla jednej osoby obejmował **21** asortymentów, w tym ;groszek z marchewką, fasolka po bretońsku, koncentrat pomidorowy, buraczki wiórki, powidła , mus jabłkowy, kasza jęczmienna, mleko, ryż biały, olej rzepakowy, cukier, szynka drobiowa, szynka wieprzowa, herbatniki, pasztet drobiowy, filet z makreli, makaron jajeczny, miód, płatki owsiane, ser podpuszczkowy, miód.

Ponadto wydano skierowania do Stowarzyszeń ; „Równi wobec życia” - **11** osobom oraz „Bergitka Roma” - **36** osobom

* Program „**Wypoczynek letni**” - pobyt **5** dzieci przebywało na wypoczynku letnim organizowanym przez kuratorium w terminie od 24.07. 2021 – 06.08 2021 w miejscowości Gorlice.

* GOPS uczestniczył w Akcji „ **Szlachetna Paczka**” – w ramach współpracy z CARITAS Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej uczestniczył w akcji a pomocą zostały objęte 3 rodziny z terenu Gminy.

* „ **Małopolski Tele- Anioł**” : GOPS uczestniczył w projekcie, którego celem jest poprawa jakości życia osób starszych, niepełnosprawnych, chorych poprzez realizację działań na rzecz rozwoju usług opiekuńczych i sąsiedzkich w miejscu zamieszkania oraz teleopieki, przekazując informację osobom potrzebującym o możliwości włączenia się do projektu.

5) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach .

Pracownicy Ośrodka współpracowali z PUP w celu aktywizacji klientów OPS.

Art. 18 ust 1 ustawy określa zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę, do których należy:

1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

Rodzaje specjalistycznych usług opiekuńczych i kwalifikacje osób świadczących te usługi oraz warunki i tryb ustalania i pobierania opłat za specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone osobom z zaburzeniami psychicznymi, jak również warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z tych opłat, ze względu na szczególne potrzeby osób korzystających z usług, uwzględniając sytuację materialną tych osób określa rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych

W 2021 roku GOPS Limanowa zorganizował i świadczył specjalistyczne usługi 3 osobom, przyznał 218 świadczeń, kwota świadczeń – 15 250,00 zł. Zadanie w całości zostało sfinansowane z dotacji budżetu państwa.

2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;

W 2021 roku nie było potrzeby przyznawania zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną.

3) prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

a) Ośrodkami wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi są: środowiskowy dom samopomocy lub klub samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększania zaradności i samodzielności życiowej, a także ich integracji społecznej.

b) Środowiskowy dom samopomocy świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym.

Gmina nie prowadzi ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Mieszkańcy Gminy kierowani są do placówek zlokalizowanych na terenie innych gmin.

W 2021 roku 13 osób, mieszkańców Gminy uczęszczało na zajęcia do środowiskowych domów samopomocy, w tym; 12 osób do Środowiskowego Domu Samopomocy w Limanowej oraz 1 osoba do Środowiskowego Domu Samopomocy w

Rdzawie, Gmina Trzciana. Ośrodki prowadzą dzienny pobyt, osoby skierowane mają możliwość uczestniczenia w różnego rodzaju terapiach. Pobyt w ośrodkach finansowany jest z dotacji budżetu państwa.

4) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;

GOPS realizował programy rządowe w tym program „Posiłek w szkole i w domu” , „Karta Dużej Rodziny”, „Asystent Rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”, „Dobry Start”. Realizacja programów została opisana w sprawozdaniu.

5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom.

W 2021 roku zadanie nie było realizowane, nie było takich potrzeb.

6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia oraz zapewnianie posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

W roku sprawozdawczym zadanie nie było realizowane, nie było takich potrzeb.

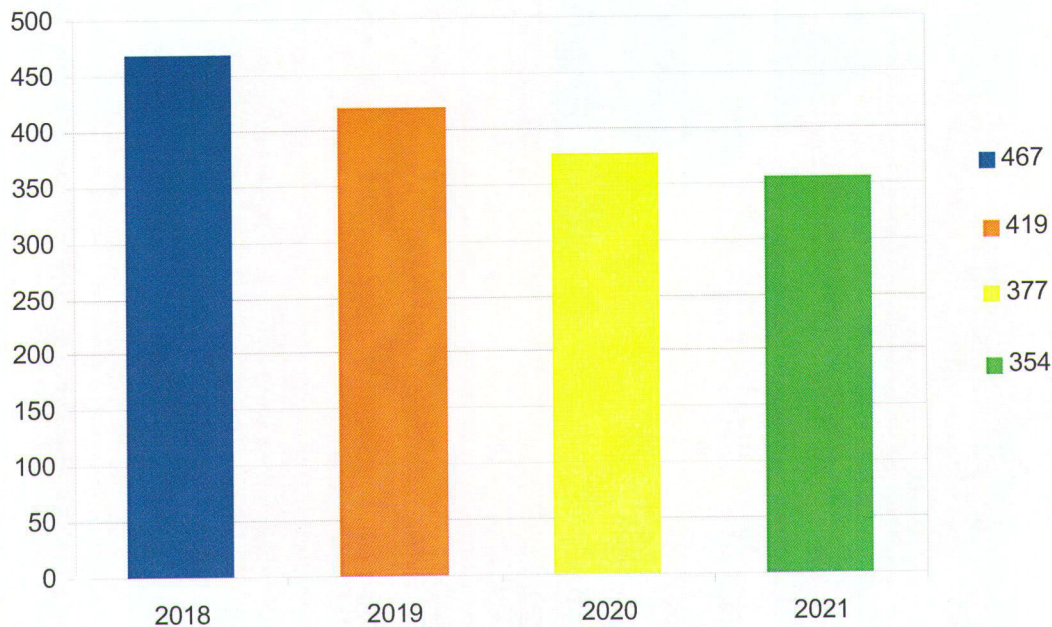
7) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Wynagrodzenie to w określonej wysokości przyznawane jest opiekunom prawnym przez sąd. GOPS realizuje świadczenia, zgodnie z art. 53a ustawy o pomocy społecznej na podstawie postanowienia sądu. Przyznanie świadczeń w postaci wynagrodzenia za sprawowanie opieki nie wymaga/ jak inne świadczenia /przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej.

W roku 2021 wynagrodzenie z tytułu sprawowania opieki nad osobą całkowicie ubezwłasnowolnioną otrzymało 69 osób, wypłacono 843 świadczeń na kwotę 338 152,00 zł – świadczenie jest finansowane z dotacji budżetu państwa. Wynagrodzenie za sprawowanie opieki dla kuratora osoby częściowo ubezwłasnowolnionej otrzymało 6 osób , wypłacono 126 świadczeń, na kwotę 37 425,81 zł – świadczenie finansowane ze środków własnych gminy.

W 2021 roku ze świadczeń przyznawanych przez GOPS na podstawie ustawy o pomocy społecznej skorzystało 354 rodzin, o łącznej liczbie osób w rodzinach 1 112 . Przeprowadzone w latach 2016-2021 badania diagnostyczne wskazują, że liczba gospodarstw domowych korzystających ze wsparcia publicznej pomocy społecznej spada.

Wykres 1. Liczba rodzin z terenu Gminy Limanowa objętych pomocą społeczną przez GOPS w latach 2018-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS

Ogółem w 2021 roku Ośrodek udzielił pomocy w formie:

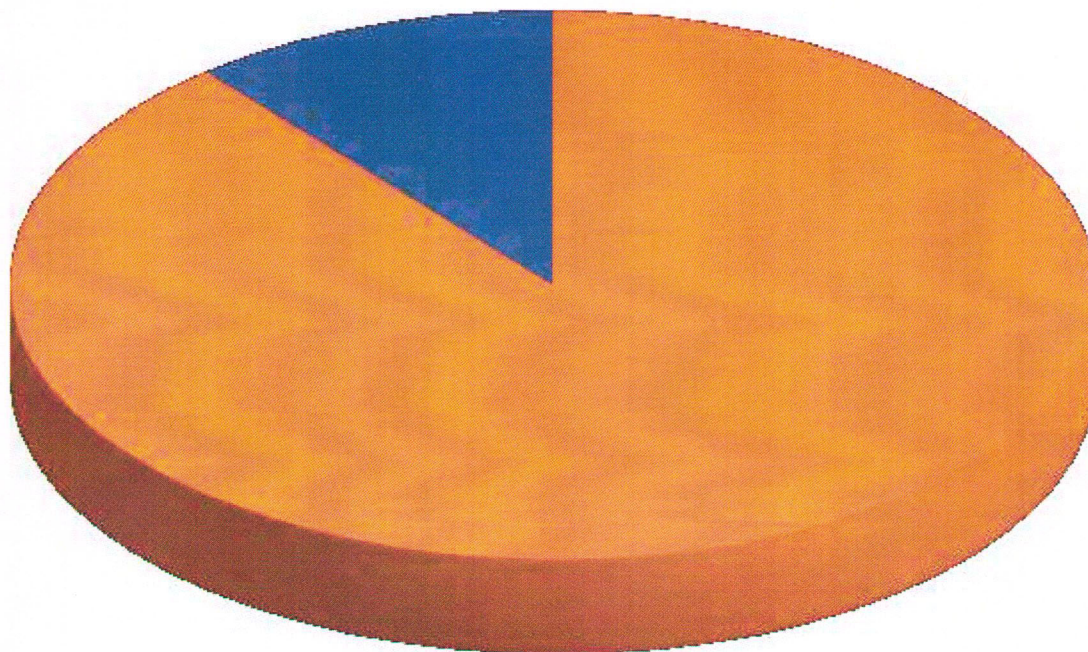
- świadczeń pieniężnych w liczbie **2 932**
zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy, wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd, świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności (zasiłek celowy)

- świadczeń niepieniężnych w liczbie **23 669**
składki na ubezpieczenie zdrowotne, poradnictwo specjalistyczne i interwencja kryzysowa, usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania, pobyt i usługi w domu pomocy społecznej, posiłek.

Wykres 2. Świadczenia pieniężne i niepieniężne z pomocy społecznej w 2021 roku

* Świadczenia pieniężne – 11,02%

* Świadczenia niepieniężne – 88,98%

Koszty świadczeń realizowanych na podstawie ustawy o pomocy społecznej w 2021 roku wyniosły 2 123 991,88 zł, w tym; udział środków własnych 680 511,49 zł, dotacja z budżetu państwa 1 443 480,39 zł.

4. Zadania z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

GOPS realizował zadania w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej /tj. Dz.U. z 2020 r., poz . 821 z późn. zm / .

Ustawa określa:

- 1) zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
- 2) zasady i formy sprawowania pieczy zastępczej oraz pomocy w usamodzielnianiu jej pełnoletnich wychowanków;
- 3) zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;

4) zasady finansowania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;

5) zadania w zakresie postępowania adopcyjnego.

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.

System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców.

Pieczka zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Ma ona charakter czasowy.

Pieczka zastępcza jest sprawowana w formie:

- 1) rodzinnej; / rodzina zastępcza i rodzinny dom dziecka/
- 2) instytucjonalnej.

W rodzinach zastępczych umieszcza się dzieci, których rodzice zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej lub gdy władza ta została im ograniczona. Jest to więc forma pomocy dziecku w przypadku niemożności zapewnienia mu opieki i wychowania przez rodziców biologicznych.

Typy rodzin zastępczych

Rodzina zastępcza:

Spokrewniona – mogą ją stworzyć najbliżsi krewni dziecka, czyli dziadkowie lub rodzeństwo (babcia, dziadek, brat, siostra)

Niezawodowa – może ją stworzyć zarówno rodzina dziecka niebędąca wstępniymi lub rodzeństwem dziecka, jak i osoby niespokrewnione z dzieckiem

Zawodowa – to taka rodzina zastępcza, z którą starosta zawiera umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej; tworzą ją małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępniymi lub rodzeństwem dziecka.

←

Instytucjonalna piecza zastępcza

Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

- 1) placówki opiekuńczo-wychowawczej,
- 2) regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej,

3) interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

Sąd umieszcza dziecko w instytucjonalnej pieczy zastępczej, jeżeli brak jest możliwości umieszczenia dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej lub z innych ważnych względów nie jest to zasadne.

Placówki opiekuńczo-wychowawcze zapewniają całodobową opiekę i wychowanie dzieciom, których rodzice trwale lub okresowo nie mogą, nie potrafią lub nie chcą stworzyć im właściwych warunków życia i rozwoju. Umieszczenie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej powinno służyć reintegracji rodziny, przywróceniu kompetencji wychowawczych rodzicom.

W skali 2021 roku w rodzinnej pieczy zastępczej przebywało **30** dzieci z 14 rodzin biologicznych zamieszkałych na terenie Gminy Limanowa, dzieci przebywały w 14 rodzinach zastępczych, w tym w 9 rodzinach spokrewnionych z dzieckiem przebywało **20** dzieci, w 5 rodzinach zastępczych niezawodowych **10** dzieci, a w instytucjonalnej pieczy zastępczej przebywało **2** dzieci z 2 rodzin .

W 2021 roku Gmina ponosiła odpłatność za pobyt **28** dzieci z 13 rodzin biologicznych umieszczonych w 13 rodzinach zastępczych oraz za pobyt **2** dzieci z 2 rodzin biologicznych umieszczonych w 2 placówkach instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku liczba dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej wynosiła **26** dzieci, a w instytucjonalnej pieczy zastępczej przebywało **2** dzieci z 2 rodzin. Razem **28** dzieci z 12 rodzin biologicznych, tj. **26** dzieci przebywało w 10 rodzinach zastępczych, w tym 18 dzieci przebywało w 7 rodzinach spokrewnionych, 8 dzieci w 3 rodzinach zastępczych niezawodowych oraz w instytucjonalnej pieczy zastępczej przebywało **2** dzieci z 2 rodzin.

Ponadto 4 dzieci z 3 rodzin biologicznych jest w 4 rodzinach pieczy zastępczej. Dzieci te zostały umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej przed wejściem przepisów zobowiązujących gminy do współfinansowania ich pobytu w pieczy zastępczej /**gmina nie ponosi odpłatności**/

Zgodnie z art. 191 ust.8 i 9 w/w ustawy w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej lub w rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, gmina właściwa ze względu na zamieszkanie dziecka, ponosi odpłatność za jego pobyt w pierwszym roku 10 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, w drugim roku 30 %, w trzecim i następnych 50 % wydatków.

GOPS Limanowa ponosił część kosztów pobytu dzieci w w/w formach opieki zastępczej - zgodnie z zapisami ustawy - w wysokości 10%, 30 % lub 50 % kosztu pobytu dziecka. Na ten

cel w 2020 roku wydatkowano ogółem 139 173,33 zł. W 2021 roku wydatki te wynosiły 140 561,33 zł. W stosunku do 2020 roku nastąpił niewielki wzrost nakładów. Powodem wzrostu nakładów była zmiana odpłatności za dzieci przebywające w systemie pieczy zastępczej z 10 % na 30% oraz z 30% na 50 %. Zadanie to w całości finansowane jest ze środków własnych gminy.

Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych Ośrodek zapewnia wsparcie asystenta rodziny, które polega w szczególności na:

- 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- 4) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- 5) pomocy w integracji rodziny;
- 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- 7) dążeniu do reintegracji rodziny.

Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie:

- 1) pracy z rodziną;
- 2) pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Asystent ułatwia rodzicom wypełnianie ról społecznych aby doprowadzić do osiągnięcia podstawowej stabilizacji życiowej i nie dopuścić do umieszczania dzieci poza rodziną w placówkach lub rodzinach zastępczych. Jeżeli dzieci znajdują się w pieczy zastępczej, rolą asystenta są działania na rzecz ich jak najszybszego powrotu do rodziny.

Tabela 3. Asystent rodziny w Gminie Limanowa w latach 2016-2021

Rok	2016	2018	2019	2020	2021
Liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem rodziny	3	4	5	7	6
Liczba rodzin korzystających z usług asystenta rodziny	11	14	18	19	15

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS

W 2021 roku asystent rodziny współpracował z **15** rodzinami, 6 z nich zostało zobowiązanych do współpracy postanowieniem Sądu Rejonowego w Limanowej, pozostałych **9** rodzin było wspieranych za ich zgodą i aktywnym udziałem. Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny mógł w tym samym czasie prowadzić pracę, była zgodna z zapisami ustawy w tym zakresie.

Wynagrodzenie asystenta było finansowane ze środków własnych gminy.

Każdego roku sporządzany jest monitoring programu wspierania rodziny dla Gminy Limanowa.

5. Karta Dużej Rodziny

Ośrodek Pomocy Społecznej na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny / tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 1744 / w roku 2021 realizował zadania z rządowego programu dla rodzin wielodzietnych „Karta Dużej Rodziny”.

Należy pamiętać, że prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny nie przysługuje rodzicowi, którego sąd pozbawił władzy rodzicielskiej lub któremu sąd ograniczył władzę rodzicielską przez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej, chyba że sąd nie pozbawił go władzy rodzicielskiej lub jej nie ograniczył przez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej w stosunku do co najmniej trojga dzieci, prawo to nie przysługuje również rodzicowi zastępczemu lub prowadzącemu rodzinny dom dziecka, w przypadku gdy sąd orzekł o odebraniu im dzieci z uwagi na niewłaściwe sprawowanie pieczy zastępczej.

Karta jest przyznawana niezależnie od dochodu w rodzinie.

Prawo do posiadania Karty przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, który jest:

1. osobą posiadającą obywatelstwo polskie, mającą miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
2. cudzoziemcem mającym miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielony w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 oraz art. 186 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz.U. z 2017 r. poz. 2206), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej, jeżeli zamieszkuje z członkami rodziny na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
3. mającym miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze

Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członkom jego rodziny w rozumieniu art. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz.U. z 2017 r. poz. 900), posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Aby otrzymać Kartę Dużej Rodziny należy złożyć wniosek w gminie odpowiadającej miejscu zamieszkania.

Wniosek można również złożyć elektronicznie, za pośrednictwem Platformy Informacyjno-Usługowej Emp@tia (empatia.mpips.gov.pl).

Wniosek, w imieniu rodziny, może złożyć każdy pełnoletni jej członek. Jeśli któryś z członków rodziny mieszka w innej gminie, wniosek należy złożyć dodatkowo w jego gminie, wymieniając wszystkich członków rodziny, ale zaznaczając „nie wnoszę o przyznanie Karty Dużej Rodziny”.

Na jaki czas można uzyskać KDR?

- rodzice - na całe życie,
- dzieci - do ukończenia 18 lat,
- dzieci, które dalej uczą się w szkole lub studiują / do ukończenia 25 roku życia/
 - do dnia 30 września następującego po końcu roku szkolnego, w którym planowane jest ukończenie nauki zgodnie z oświadczeniem o planowanym terminie ukończenia nauki w danej placówce – gdy dziecko uczy się w szkole,
 - do dnia 30 września roku, w którym jest planowane ukończenie nauki zgodnie z oświadczeniem o planowanym terminie ukończenia nauki w danej placówce – gdy dziecko uczy się w szkole wyższej.
- dzieci niepełnosprawne - na czas obowiązywania orzeczenia o niepełnosprawności.
- Karta przyznawana jest dzieciom umieszczonym w rodzinnej pieczy zastępczej na czas umieszczenia w danej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka, nie dłużej niż do ukończenia 18 r.ż.

Cudzoziemcom, o których mowa w art. 5 ust. 2 ustawy o Karcie Dużej Rodziny Karta jest przyznawana odpowiednio na okres wynikający z dokumentu potwierdzającego prawo do zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Cudzoziemcowi posiadającemu zezwolenie na pobyt stały przyznaje się Kartę na taki okres, jaki przysługiwałby obywatelowi Rzeczypospolitej Polskiej (w szczególności dotyczy do rodziców, którzy dostają Kartę bezterminowo).

Wydanie Karty jest bezpłatne wyłącznie przy jednoczesnym wnioskowaniu o plastikową i elektroniczną formę KDR. Wnioskowanie o drugą formę Karty / w ramach kolejnego wniosku/ w późniejszym terminie wiąże się z wniesieniem opłaty .

Posiadacze kart mogą dostać między innymi:

- zniżki na przejazdy kolejowe
- ulgi w zakresie opłaty za paszport — ojciec, matka, macocha i ojczym,
- ulgi w zakresie opłaty za paszport — dzieci,
- oraz wiele innych zniżek, które oferują różne instytucje państwowe oraz firmy prywatne. Należy korzystać z wyszukiwarki partnerów Karty Dużej Rodziny, są tam wszystkie instytucje państwowe i firmy prywatne, które oferują zniżki oraz informację, jaka jest wysokość zniżek.

Jeśli ktoś z rodziny ma orzeczoną niepełnosprawność — należy sprawdzić, czy można dostać większe zniżki. Żeby dostać taką zniżkę, trzeba okazać legitymację osoby niepełnosprawnej.

Tabela 4. Liczba osób, którym wydano Kartę Dużej Rodziny w Gminie

Limanowa w latach 2016-2021

Liczba osób, którym wydano Kartę Dużej Rodziny, w tym:	2016 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Liczba rodziców/małżonków	247	271	850	495	346
Liczba dzieci	422	457	565	397	311
Liczba rodzin, którym wydano Kartę Dużej Rodziny	124	145	469	305	244

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS

W 2021 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wydał Kartę Dużej Rodziny 244 rodzinom , dla 657 osób w tych rodzinach : 346 kart wydano dla rodziców / małżonków, 311 kart wydano dla dzieci . Koszty obsługi programu w całości finansowane z dotacji, w kwocie 2 744,50 zł.

6. Zadania z zakresu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie . „Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”.

W roku 2021 procedura „Niebieska Karta” została wprowadzona **26** razy. W całym roku 2021, biorąc pod uwagę również procedury „Niebieska Karta” wprowadzone w latach ubiegłych i kontynuowane w roku 2021, prowadzonych było łącznie **42** procedury „Niebieska Karta”.

W roku 2021 w 25 przypadkach procedura „Niebieska Karta” była wszczynana przez Policję, natomiast w 1 przypadku przez Ośrodek Pomocy Społecznej . Pozostałe instytucje uprawnione do wprowadzania Procedury „Niebieska Karta”, nie sporządzały formularzy A – Niebieska Karta.

Z wszystkich 42 prowadzonych procedur „Niebieska Karta” w roku 2021 , zakończono 27 procedur.

W każdym przypadku powoływana była przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego „grupa robocza”, która zajmowała się problemem danej rodziny. W skład grup roboczych wchodziło w zależności od potrzeb: przedstawiciele Pomocy Społecznej, Policji, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Oświaty oraz Kuratorzy.

Osobom dotkniętym problemem przemocy udzielono wsparcia i szczegółowych informacji, na temat możliwości uzyskania pomocy. W ramach współpracy z PCPR Limanowa, osoby objęte procedurą „Niebieska Karta”, mogły skorzystać z bezpłatnej porady prawnika, gdzie były umawiane za pośrednictwem pracownika socjalnego. Pomoc w formie pracy socjalnej otrzymały wszystkie rodziny objęte procedurą „Niebieska Karta”. Pracownik Socjalny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wspólnie z Dzielnicowym monitorowali sytuację w rodzinach objętych procedurą „Niebieska Karta”, poprzez składane systematycznie wizyty, co najmniej raz w miesiącu. Rodzinom objętym procedurą Niebieskiej Karty świadczono poradnictwo psychologiczne w miejscu zamieszkania.

Każda z osób stosujących przemoc w rodzinie, z którą przeprowadzono rozmowę, została poinformowana i motywowana do udziału w Programie Korekcyjno - Edukacyjnym. Rodzinom w szczególnie trudnej sytuacji materialnej, udzielono wsparcia finansowego z Gminnego

Ośrodka Pomocy Społecznej. Duża ilość rodzin otrzymała pomoc w postaci żywności w ramach Programu FEAD.

W roku 2021 odbyły się 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego. Podczas spotkań ZI omawiane były trudności pojawiające się przy realizacji procedury „NK” i sposoby usprawnienia współpracy pomiędzy instytucjami. Omawiano sytuację rodzin objętych procedurą „Niebieska Karta” i możliwości udzielenia tym rodzinom pomocy, przez powołane grupy robocze. Następowala wymiana „dobrych praktyk” pomiędzy instytucjami pracującymi z rodzinami dotkniętymi problemem przemocy w rodzinie.

W roku 2021 przeprowadzono w terenie kampanię informacyjno – edukacyjną, dotyczącą problemu przemocy w rodzinie. Rozprowadzono 200 ulotek informacyjnych.

Przy GOPS Limanowa działał Punkt Informacji Wsparcia i Pomocy dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie. Punkt działał 3 razy w tygodniu w każdy poniedziałek i piątek w godz. 10.00 – 12.00 oraz w każdy czwartek w godz. 15.00 – 18.00. Dyżury pełnili pracownicy socjalni a w wyznaczone czwartki również psycholog. Punkt świadczył poradnictwo dla osób dotkniętych i zagrożonych problemem przemocy w rodzinie. Udzielano porad małżeństwom dotkniętym kryzysem w postaci przemocy w rodzinie. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021r., z pomocy Punktu skorzystało 28 osób (udzielono 39 porad) .

Na stronie internetowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Limanowej zamieszczone zostały informacje, na temat problemu przemocy w rodzinie dotyczące: charakterystyki zjawiska, możliwości uzyskania pomocy. Zamieszczono także informacje, na temat Programu Korekcyjno –Edukacyjnego dla Sprawców Przemocy, Grupy Wsparcia dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie jak również „Szkoły dla Rodziców” prowadzonej przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną w Limanowej.

Ze schronienia w Hostelu dla ofiar przemocy skorzystało 7 osób. Każdego roku sporządzane jest sprawozdanie z realizacji programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

7. Zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych .

Ośrodek realizuje zadania z zakresu świadczeń rodzinnych w oparciu o ustawę o świadczeniach rodzinnych i przepisy do niej wykonawcze. Świadczenia te mają na celu wsparcie rodzin najuboższych i o średnim statusie materialnym, które wychowują dzieci.

Świadczeniami rodzinnymi są:

- zasiłek rodzinny

Na podstawie art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, zwanej dalej "ustawą", zasiłek rodzinny przysługuje:

- 1) rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka;
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka;
- 3) osobie uczącej się, tj. osobie pełnoletniej uczącej się, niepozostającej na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony.

Świadczenia rodzinne w 2021 r. przysługiwały:

1) obywatelom polskim;

2) cudzoziemcom:

a) do których stosuje się przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,

b) jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym,

c) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznościami, o których mowa w [art. 127](#) lub [art. 186 ust. 1 pkt 3](#) ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2018 r. Poz. 2094 ze zm.), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej, jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

d) posiadającym kartę pobytu z adnotacją "dostęp do rynku pracy", z wyłączeniem obywateli państw trzecich, którzy uzyskali zezwolenie na pracę na terytorium państwa członkowskiego na okres nieprzekraczający 6 miesięcy, obywateli państw trzecich przyjętych w celu podjęcia studiów lub pracy sezonowej oraz obywateli państw trzecich, którzy mają prawo do wykonywania pracy na podstawie wizy,

e) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

– na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w [art. 139a ust. 1](#) lub [art. 139o ust. 1](#) ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub

– w związku z korzystaniem z mobilności krótkoterminowej pracownika kadry kierowniczej, specjalisty lub pracownika odbywającego staż w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa na warunkach określonych w [art. 139n ust. 1](#) ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach

- jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z członkami rodzin, z wyłączeniem cudzoziemców, którym zezwolono na pobyt i pracę na okres nieprzekraczający 9 miesięcy, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej,

f) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

– na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w [art. 151](#) lub [art. 151 b](#) ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,

– na podstawie wizy krajowej w celu prowadzenia badań naukowych lub prac rozwojowych,

– w związku z korzystaniem z mobilności krótkoterminowej naukowca na warunkach określonych w [art. 156 b ust. 1](#) ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach

- z wyłączeniem cudzoziemców, którym zezwolono na pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na okres nieprzekraczający 6 miesięcy, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Świadczenia rodzinne przysługiwały tym osobom, jeżeli zamieszkiwały na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres zasiłkowy, w którym otrzymują świadczenia rodzinne, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Zasilek rodzinny przysługiwał w 2021 r. m.in. rodzicom dziecka, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekraczał ustawowego kryterium dochodowego, tj. kwoty **674,00** zł.

W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasilek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekraczał kwoty **764,00** zł.

W 2021 r. strony mogły pobierać zasiłek rodzinny wraz z dodatkami w oparciu o mechanizm „złotówka za złotówkę”. W przypadku gdy dochód rodziny przekracza kwotę kryterium dochodowego, pomnożoną przez liczbę członków danej rodziny o kwotę nie wyższą niż łączna kwota zasiłków *rodzinnych* wraz z dodatkami przysługujących danej rodzinie w okresie zasiłkowym, na który jest ustalane prawo do tych świadczeń, zasiłek *rodzinny* wraz z dodatkami przysługuje w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłków *rodzinnych* wraz z dodatkami, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny.

Łączną kwotę zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami stanowi suma przysługujących danej rodzinie w danym okresie zasiłkowym:

- 1) zasiłków *rodzinnych* podzielonych przez liczbę miesięcy, na które danej rodzinie jest ustalane prawo do tych zasiłków;
- 2) dodatków do zasiłku rodzinnego: dodatku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, z tytułu samotnego wychowywania dziecka, z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej i z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, podzielonych przez liczbę miesięcy, na które danej rodzinie jest ustalane prawo do tych dodatków;
- 3) dodatków do zasiłku rodzinnego: z tytułu urodzenia dziecka, z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego i na tzw. internat czy dojazdy do szkoły ponadpodstawowej, podzielonych przez 12.

W przypadku gdy wysokość zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługująca danej rodzinie jest niższa niż 20,00 zł, świadczenia te nie przysługują.

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko:

- 1) 18 roku życia lub
- 2) nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia, albo
- 3) 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności (art. 6 ust. 1 ustawy).

W 2021 r. wysokość zasiłku rodzinnego wynosiła miesięcznie:

- 1) 95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- 2) 124,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia,
- 3) 135,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Zasiłek rodzinny przysługuje osobie uczącej się, tj. osobie pełnoletniej uczącej się, niepozostającej na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem

wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony - jeżeli uczy się w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia (art. 6 ust. 1a ustawy).

Zasiłek rodzinny nie przysługuje, jeżeli:

- 1) dziecko lub osoba ucząca się pozostają w związku małżeńskim (art. 7 pkt 1 ustawy);
- 2) dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie, tj. domu pomocy społecznej, młodzieżowym ośrodku wychowawczym, schronisku dla nieletnich, zakładzie poprawczym, areszcie śledczym, zakładzie karnym, a także szkole wojskowej lub innej szkole, jeżeli instytucje te zapewniają nieodpłatnie pełne utrzymanie, albo w pieczy zastępczej (art. 7 pkt 2 ustawy);
- 3) osoba ucząca się została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie (art. 7 pkt 3 ustawy);
- 4) pełnoletnie dziecko lub osoba ucząca się jest uprawniona do zasiłku rodzinnego na własne dziecko (art. 7 pkt 4 ustawy).

Zasiłek rodzinny nie przysługuje osobie samotnie wychowującej dziecko, jeżeli nie zostało ustalone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od jego rodzica, chyba że:

- 1) rodzice lub jedno z rodziców dziecka nie żyje;
- 2) ojciec dziecka jest nieznan;
- 3) powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone;
- 4) sąd zobowiązał jednego z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka i nie zobowiązał drugiego z rodziców do świadczenia alimentacyjnego na rzecz tego dziecka;
- 5) dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obojga rodziców sprawowaną w porównywalnych i powtarzających się okresach (art. 7 pkt 5 ustawy).

Zasiłek rodzinny nie przysługuje członkowi rodziny, jeżeli na dziecko przysługuje zasiłek rodzinny za granicą, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej (art. 7 pkt 6 ustawy).

Zasiłek rodzinny nie przysługuje, jeżeli na dziecko pobierany jest walutowy dodatek rodzinny przysługujący pracownikom polskich placówek dyplomatycznych i urzędów konsularnych (art. 27 ust. 3 ustawy) ;

- Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:

1) urodzenia dziecka

Dodatek z tytułu urodzenia dziecka przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż **od 10 tygodnia ciąży do porodu, w kwocie 1000,00 zł jednorazowo** na każde urodzone dziecko do ukończenia przez nie pierwszego roku życia /Tego warunku nie stosuje się do osób będących prawnymi lub faktycznymi opiekunami dziecka, a także do osób, które przysposobiły dziecko (art.9 ust.6 ustawy)./

2) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego

Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego przysługuje w kwocie **400,00 zł miesięcznie** (niezależnie od liczby dzieci pozostających pod opieką) matce lub ojcu dziecka, opiekunowi faktycznemu albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli dziecko pozostaje pod jego faktyczną opieką, uprawnionemu do urlopu wychowawczego, nie dłużej jednak niż przez okres:

- 1) **24 miesiące** kalendarzowych;
- 2) **36 miesięcy** kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu;
- 3) **72 miesiące** kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności (art. 10 ust. 1 ustawy).

Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego nie przysługuje w 2021 r., jeżeli:

- 1) osoba ubiegająca się bezpośrednio przed uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego pozostawała w stosunku pracy przez okres krótszy niż 6 miesięcy;
- 2) osoba ubiegająca się podjęła lub kontynuuje zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, która uniemożliwia sprawowanie osobistej opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego;
- 3) dziecko zostało umieszczone w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu, oraz w innych przypadkach zaprzestania sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem;
- 4) osoba ubiegająca się w okresie urlopu wychowawczego korzysta z zasiłku macierzyńskiego
- 5) osoba ubiegająca się korzysta ze świadczenia rodzicielskiego (art. 10 ust. 5 w/w ustawy).

3) samotnego wychowywania dziecka

Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka przysługuje - w kwocie 193,00 zł miesięcznie (maksymalnie 386 zł na wszystkie dzieci), a na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub znacznym stopniu niepełnosprawności 273,00 zł miesięcznie (maksymalnie 546 zł na wszystkie dzieci) - samotnie wychowującym dziecko matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ:

- 1) drugi z rodziców dziecka nie żyje;
- 2) ojciec dziecka jest nieznan;
- 3) powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone (art. 11a ust. 1 ustawy).

Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka przysługuje również osobie uczącej się, jeżeli oboje rodzice osoby uczącej się nie żyją;

4) wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej

Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka (art. 12a ustawy) w wysokości 95,00 zł miesięcznie na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego;

5) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego

Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, a także osobie uczącej się na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka w wieku:

- 1) do ukończenia 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności;
- 2) powyżej 16 roku życia do ukończenia 24 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności (art. 13 ustawy).

Dodatek przysługuje miesięcznie w wysokości **90,00** zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia i **110,00** zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia;

6) rozpoczęcia roku szkolnego

Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego przysługuje na częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem w szkole nowego roku szkolnego. Dodatek przysługuje również na dziecko rozpoczynające roczne przygotowanie przedszkolne. Wniosek o wypłatę dodatku w kwocie **100,00 zł** jednorazowo na dziecko składa się do dnia zakończenia okresu zasiłkowego, w którym rozpoczęto rok szkolny albo roczne przygotowanie przedszkolne. Wniosek złożony po terminie organ właściwy pozostawia bez rozpoznania (art. 14 ustawy).

7) podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania

Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania przysługuje (art. 15 ustawy):

1) w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadpodstawowej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności – w wysokości **113,00 zł** miesięcznie na dziecko - albo

2) w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły, w przypadku dojazdu do szkoły ponadpodstawowej, a także szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadpodstawowej – w wysokości **69,00 zł** miesięcznie na dziecko.

/Dodatek przysługuje przez 10 miesięcy w roku w okresie pobierania nauki od września do czerwca następnego roku kalendarzowego./;

- jednorazowa zapomoga

Z tytułu urodzenia się żywego dziecka przyznaje się jednorazową zapomogę w wysokości **1000,00 zł** na jedno dziecko.

Jednorazowa zapomoga przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty **1922,00 zł**. Wniosek o wypłatę jednorazowej zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka, a w przypadku gdy wniosek dotyczy dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego — w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia dziecka opieką albo przysposobienia nie później niż do ukończenia przez dziecko 18. roku życia. Wniosek złożony po terminie organ właściwy pozostawia bez rozpoznania.

Jednorazowa zapomoga nie przysługuje, jeżeli członkowi rodziny przysługuje za granicą świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Jednorazowa zapomoga nie przysługuje osobie samotnie wychowującej dziecko, jeżeli nie zostało ustalone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od jego rodzica, chyba że:

- 1) rodzice lub jedno z rodziców dziecka nie żyje;
- 2) ojciec dziecka jest nieznan;
- 3) powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone;
- 4) sąd zobowiązał jednego z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka i nie zobowiązał drugiego z rodziców do świadczenia alimentacyjnego na rzecz tego dziecka;
- 5) dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obojga rodziców sprawowaną w porównywalnych i powtarzających się okresach.

Zapomoga przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. /Tego warunku nie stosuje się do osób będących prawnymi lub faktycznymi opiekunami dziecka, a także do osób, które przysposobiły dziecko./;

- zasiłek pielęgnacyjny

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

- 1) niepełnosprawnemu dziecku;
- 2) osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 3) osobie, która ukończyła 75 lat.
- 4) Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Zasilek pielęgnacyjny w 2021 r. przysługiwał w wysokości **215,84 zł miesięcznie**.

Zasilek pielęgnacyjny nie przysługuje osobie umieszczonej w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie. Zasilek pielęgnacyjny nie przysługuje osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego./;

- **specjalny zasilek opiekuńczy**, przysługujący osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania stałej opieki nad osobą niepełnosprawną. **Przysługiwał on w 2021 r. w kwocie 620,00 zł miesięcznie.**

- świadczenie pielęgnacyjne

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługiwało w 2021 r.:

- 1) matce albo ojcu,
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka
- 3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną
- 4) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności,

- jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Osobie innej niż spokrewniona w pierwszym stopniu, na której ciąży obowiązek alimentacyjny, przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, w przypadku gdy nie ma osoby spokrewnionej w pierwszym stopniu albo gdy osoba ta nie jest w stanie sprawować opieki, np. ze względu na pozbawienie praw rodzicielskich.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługiwało w 2021 r. w wysokości **1 971,00 zł** miesięcznie.

Świadczenia pielęgnacyjne nie przysługiwały w 2021 r., jeżeli:

- 1) osoba sprawująca opiekę :

a) ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno - rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego;

b) ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna

2) osoba wymagająca opieki:

a) pozostaje w związku małżeńskim, chyba że współmałżonek legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,

b) została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu,

3) inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury na osobę wymagającą opieki,

4) na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku, o którym w art. 10 ustawy, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna,

5) na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Od stycznia 2016 r. wprowadzono do systemu świadczeń rodzinnych nowe świadczenie - **świadczenie rodzicielskie**. Przysługuje ono bez względu na sytuację dochodową rodziny:

1) matce albo ojcu dziecka,

2) opiekunowi faktycznemu dziecka w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia;

3) rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec

którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia;

4) osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10-tego roku życia.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje ojcu dziecka w przypadku:

1) skrócenia na wniosek matki dziecka okresu pobierania *świadczenia* rodzicielskiego, zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego, po wykorzystaniu przez nią tego *świadczenia*, zasiłku lub uposażenia za okres co najmniej 14 tygodni od dnia urodzenia dziecka;

2) śmierci matki dziecka;

3) porzucenia dziecka przez matkę.

Świadczenie to przysługuje przez okres:

1) 52 tygodni - w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka;

2) 65 tygodni - w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci;

3) 67 tygodni - w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci;

4) 69 tygodni - w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci;

5) 71 tygodni - w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.

4. *Świadczenie* rodzicielskie przysługuje od dnia:

1) porodu (dotyczy matki lub ojca);

2) objęcia dziecka opieką, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7-go roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10-go roku życia (dotyczy opiekuna faktycznego, rodziny zastępczej);

3) przysposobienia dziecka, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7-go roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10-go roku życia.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości **1000,00 zł** miesięcznie. Jednak w przypadku urodzenia dziecka przez kobietę pobierającą zasiłek dla bezrobotnych lub w ciągu miesiąca po jego zakończeniu, lub w okresie przedłużenia zasiłku dla bezrobotnych, *świadczenie* rodzicielskie przysługuje jednemu z rodziców w wysokości różnicy między kwotą *świadczenia* rodzicielskiego a kwotą pobieranego przez kobietę zasiłku dla bezrobotnych pomniejszonego o zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych.

Kwotę *świadczenia* rodzicielskiego przysługującą za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę *świadczenia* przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę dni kalendarzowych, za które *świadczenie* przysługuje. Kwotę *świadczenia* przysługującą za niepełny miesiąc zaokrągla się do 10 groszy w górę.

Osobie uprawnionej do *świadczenia* rodzicielskiego przysługuje:

- 1) w tym samym czasie jedno *świadczenie* rodzicielskie bez względu na liczbę wychowywanych dzieci;
- 2) jedno *świadczenie* rodzicielskie w związku z wychowywaniem tego samego dziecka.

Świadczenie rodzicielskie nie przysługuje, jeżeli:

- 1) osoby uprawnione otrzymują zasiłek macierzyński lub uposażenie za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego;
- 2) dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej (nie dotyczy opiekuna faktycznego i rodziny zastępczej);
- 3) osoba ubiegająca się o *świadczenie* rodzicielskie lub osoba pobierająca *świadczenie* rodzicielskie nie sprawuje lub zaprzestała sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem, w tym w związku z zatrudnieniem lub wykonywaniem innej pracy zarobkowej, które uniemożliwiają sprawowanie tej opieki;
- 4) w związku z wychowywaniem tego samego dziecka lub w związku z opieką nad tym samym dzieckiem jest już ustalone prawo do *świadczenia* rodzicielskiego, dodatku do zasiłku *rodzinnego* z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, *świadczenia* pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna,
- 5) osobom przysługuje za granicą *świadczenie* o podobnym charakterze do *świadczenia* rodzicielskiego, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Na realizację tego zadania zleconego do wykonania Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Limanowej poniesiono następujące wydatki w 2021 r.:

- zasiłki rodzinne wraz z dodatkami: 4 926 099,49 zł z liczbą świadczeń: 45 400, liczba osób uprawnionych - 2750;

- zasiłki pielęgnacyjne: 1 432 530,00 zł z liczbą świadczeń: 6 637, liczba osób uprawnionych – 583;
- świadczenia pielęgnacyjne: 3 378 841,00 zł z liczbą świadczeń: 1 720, liczba osób uprawnionych - 146;
- składki na ubezpieczenia emerytalno – rentowe za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne: 506 119,00 zł z liczbą świadczeń 1 078, liczba osób uprawnionych - 91;
- składki na ubezpieczenia zdrowotne od osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne : 46 042,00 zł z liczbą świadczeń 261, liczba osób uprawnionych - 24;
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka: 250 000,00 zł z liczbą świadczeń: 250, liczba osób uprawnionych - 250;
- specjalny zasiłek opiekuńczy: 250 603,00 zł z liczbą świadczeń 411, liczba osób uprawnionych - 42;
- składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy: 57 769,00 zł z liczbą świadczeń: 368, liczba osób uprawnionych - 38;
- składki zdrowotne od specjalnego zasiłku opiekuńczego: 12 459,00 zł z liczbą świadczeń: 229, liczba osób uprawnionych - 26;
- koszty obsługi świadczeń rodzinnych: 304 450,98 zł
- świadczenie rodzicielskie: 742 869,00 zł z liczbą świadczeń 849, liczba osób uprawnionych - 134;
- koszty obsługi świadczeń rodzicielskich: 2 010,00 zł.

Tutejszy Ośrodek wykonywał również decyzje Wojewody Małopolskiego wydane w oparciu o przepisy z zakresu koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Wydatki te w 2021 r. wyniosły łącznie 513 418,00 zł przy liczbie świadczeń: 1 493, które są włączone w wydatki ogółem / świadczenia ogółem na świadczenia rodzinne.

GOPS prowadzi również postępowania w sprawach nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych, za które uważa się m.in. świadczenia rodzinne wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń rodzinnych, albo wstrzymanie wypłaty świadczeń rodzinnych w całości lub w części, gdy osoba pobierająca te świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania. Główną przyczyną zwrotów było nieinformowanie na bieżąco pracowników Ośrodka o uzyskaniu dochodu, przez co ulegała poprawie sytuacja dochodowa rodziny powodująca przekroczenie kryterium dochodowego i utratę prawa do świadczeń.

GOPS w Limanowej odzyskał w 2021 r. tytułem zwrotów świadczeń nienależnie pobranych w tymże roku oraz z lat poprzednich kwotę

41 622,00 zł (należność główna), w tym podlegających zwrotowi do budżetu państwa w kwocie 31 240,00 zł.

W 2021r. nie wydano decyzji w sprawie umorzenia nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych, gdyż nie zachodziły szczególnie uzasadnione okoliczności dotyczące sytuacji rodziny.

W 2021r. przyjęto 2 135 wniosków o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych.

W 2021r. podjęto w GOPS w Limanowej łącznie 2 378 decyzji z zakresu świadczeń rodzinnych, w tym przyznających, zmieniających, uchylających i o zwrocie.

8. Realizacja ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Świadczenie wprowadzone ustawą z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, która weszła w życie dnia 15 maja 2014 r. Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do zasiłku dla opiekuna organ ustalający prawo do świadczeń pielęgnacyjnych wszczywał na wniosek osoby ubiegającej się o zasiłek dla opiekuna.

Zasiłek dla opiekuna przysługuje osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1548 oraz z 2013 r. poz. 1557) z dniem 1 lipca 2013 r.

Zasiłek dla opiekuna przysługuje:

1) za okresy od dnia 1 lipca 2013 r. do dnia poprzedzającego dzień wejścia w życie ustawy, w których osoba spełniała warunki do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego określone w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2012 r. Zasiłek dla opiekuna za te okresy przysługuje wraz z odsetkami ustalonymi w wysokości odsetek ustawowych, określonej przepisami prawa cywilnego. Odsetki, te przysługują do dnia wejścia w życie ustawy;

2) od dnia wejścia w życie ustawy, tj. od dnia 15 maja 2014 r., jeżeli osoba spełnia warunki do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego określone w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2012 r.

Zasiłek dla opiekuna przysługiwał w 2021 r. w wysokości **620,00 zł** miesięcznie.

Prawo do zasiłku dla opiekuna ustalało się na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas

określony. W przypadku wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności na czas określony prawo do zasiłku dla opiekuna ustala się do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia.

W przypadku upływu terminu, na który została wydana decyzja, w związku z utratą ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, prawo do zasiłku dla opiekuna, w związku z uzyskaniem nowego orzeczenia, ustala się na wniosek. W tym przypadku prawo do zasiłku dla opiekuna przysługuje, jeżeli wniosek o ustalenie prawa do zasiłku dla opiekuna został złożony w okresie 3 miesięcy, licząc od dnia wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, a prawo do zasiłku dla opiekuna ustala się, począwszy od miesiąca, w którym złożono wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności.

W 2021 r. wypłacono zasiłek dla opiekuna dla osób, które nabyły do niego uprawnienia w 2014 r.

Na realizację tego zadania zleconego poniesiono następujące wydatki:

- **zasiłek dla opiekuna: 119 629,00 zł z liczbą świadczeń 196, liczba osób uprawnionych - 19;**
- **składki na ubezpieczenia emerytalno-rentowe dla osoby otrzymującej zasiłek dla opiekuna: 13 315,00 zł z liczbą świadczeń 79, liczba osób uprawnionych - 7;**
- **składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna: 6 377,00 zł z liczbą świadczeń 117, liczba osób uprawnionych - 11;**
- **koszty obsługi wypłat zasiłków dla opiekuna: 3 580,00 zł**

9. Zadania z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

GOPS w Limanowej realizuje zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów i przepisów do niej wykonawczych.

Ustawa ta reguluje zasady przyznawania i wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego osobom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej, które nie są w stanie samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, a w szczególności dzieciom, i nie otrzymują należnego im wsparcia od osób należących do kręgu zobowiązanych wobec nich do alimentacji. Ustawa ta nakłada również obowiązek podejmowania działań zmierzających do zwiększenia odpowiedzialności osób zobowiązanych do alimentacji.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w razie bezskutecznej egzekucji alimentów w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500,00 zł. Kryterium do otrzymania tego świadczenia w 2021 roku wynosiło 900,00 zł. Od 1 października 2020 r. świadczenie to można pobierać w ramach mechanizmu „zł za zł”

W 2021 r. zrealizowano 549 świadczenia z funduszu alimentacyjnego, ponosząc z tego tytułu wydatki na łączną kwotę 234 210,90 zł. Poza tym koszty obsługi wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2021 roku wyniosły 7 020,00 zł.

Z tej formy świadczenia w 2021 r. skorzystało 38 osób uprawnionych.

W 2021 r. zrealizowano 45 wniosków dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Wydano łącznie 59 decyzji w sprawach dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Z uwagi na zmianę regulacji prawnej w 2017 r. również w 2021 r. nie wydawano decyzji w sprawie zwrotu przez dłużników alimentacyjnych należności z tytułu wypłaconych świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego, kierowano natomiast wnioski do właściwych komorników sądowych o wszczęcie / przyłączenie się do egzekucji sądowej w stosunku do całości zadłużenia powstałego w tym roku.

W 2021 r. Ośrodek podejmował następujące działania zmierzające do ściągnięcia należności od dłużników alimentacyjnych na poczet wypłaconych osobom uprawnionym świadczeń z funduszu alimentacyjnego:

- przeprowadzono **11** wywiadów alimentacyjnych z dłużnikami alimentacyjnymi w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużników, a także ich stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osób uprawnionych;
- odebrano od dłużników **11** oświadczeń majątkowych;
- przekazano właściwym komornikom sądowym **11** informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych pochodzących z wywiadów alimentacyjnych .
- wydano **4** decyzje o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych;
- zobowiązano **8** dłużników alimentacyjnych do zarejestrowania się w urzędzie pracy
- poinformowano PUP o potrzebie aktywizacji zawodowej **4** dłużników alimentacyjnych
- złożono do właściwych prokuratur **35** wniosków o ściganie dłużników za tzw. przestępstwa nie alimentacji , ponadto składano zawiadomienia do prokuratur w każdym przypadku przyznania wierzycielowi świadczeń z FA;
- skierowano **3** wnioski do Starosty Limanowskiego o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego;

- na bieżąco kierowano wnioski o przyłączenie / wszczęcie sądowego postępowania egzekucyjnego w sprawach należności przypadających od dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z FA;

- zgłaszano na bieżąco informacje do biur informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych osobom uprawnionym zaliczek alimentacyjnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

W 2021 r. odzyskano kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej w łącznej wysokości 135 434,91 zł, w tym odsetki - z tego przekazano na dochody budżetu państwa 96 415,19 zł.

10. Realizacja ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci – świadczenia wychowawcze 500+

W 2021 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Limanowej realizował zadanie w oparciu o ustawę z dnia 11 lutego 2016 r. o *pomocy państwa w wychowywaniu* dzieci.

Ustawa ta określa warunki nabywania prawa do świadczenia wychowawczego, tzw. 500+ oraz zasady przyznawania i wypłacania tego świadczenia.

Prawo do świadczenia wychowawczego przysługuje:

1) obywatelom polskim,

2) cudzoziemcom:

- do których stosuje się przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,

- jeżeli wynika to z wiążących RP dwustronnych umów międzynarodowych o zabezpieczeniu społecznym,

- przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 127 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2018 r. poz. 2094 i 2399 oraz z 2019 r. poz. 577 i 622), jeżeli zamieszkują z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

- posiadającym kartę pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”, jeżeli zamieszkują z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem obywateli państw trzecich, którzy uzyskali zezwolenie na pracę na terytorium państwa członkowskiego na okres nieprzekraczający sześciu miesięcy, obywateli państw trzecich przyjętych w celu podjęcia studiów lub pracy sezonowej oraz obywateli państw trzecich, którzy mają prawo do wykonywania pracy na podstawie wizy,

- przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej: –na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art.139a ust. 1 lub art. 139o ust.1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013r. o cudzoziemcach, lub – w związku z korzystaniem z mobilności krótkoterminowej pracownika kadry kierowniczej, specjalisty lub pracownika odbywającego staż w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa na warunkach określonych w art.139n ust.1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, jeżeli zamieszkują z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem cudzoziemców, którym zezwolono na pobyt i pracę na okres nieprzekraczający dziewięciu miesięcy, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

- przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej: – na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 151 lub art. 151 b ustawy z dnia 12 grudnia 2013r. o cudzoziemcach, – na podstawie wizy krajowej w celu prowadzenia badań naukowych lub prac rozwojowych, – w związku z korzystaniem z mobilności krótkoterminowej naukowca na warunkach określonych w art.156 b ust.1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach – z wyłączeniem cudzoziemców, którym zezwolono na pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres nieprzekraczający sześciu miesięcy, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Prawo do świadczenia wychowawczego przysługuje uprawnionym, jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres, w jakim mają otrzymywać świadczenie wychowawcze, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych.

Świadczenie to przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka.

Świadczenie wychowawcze przysługuje do dnia ukończenia przez dziecko 18. roku życia.

Świadczenie wychowawcze przysługuje osobom uprawnionym w wysokości 500,00 zł miesięcznie na dziecko w rodzinie.

W przypadku urodzenia dziecka albo ukończenia przez dziecko 18. roku życia kwotę świadczenia wychowawczego przysługującą za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę tego świadczenia przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę dni kalendarzowych, za które to świadczenie przysługuje. Kwotę świadczenia wychowawczego przysługującą za niepełny miesiąc zaokrągla się do 10 groszy w górę.

W przypadku gdy dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obydwójga rodziców rozwiedzionych, żyjących w separacji lub żyjących w rozłączeniu

sprawowaną w porównywalnych i powtarzających się okresach, kwotę świadczenia wychowawczego ustala się każdemu z rodziców w wysokości połowy kwoty przysługującego za dany miesiąc świadczenia wychowawczego.

W 2021 r. program Rodzina 500+ objął wszystkie dzieci do 18. roku życia bez względu na dochód rodziny.

Świadczenie przysługuje zasadniczo od miesiąca złożenia wniosku o to świadczenie. Jednak świeżo upieczeni rodzice mają aż 3 miesiące od urodzenia dziecka na złożenie wniosku. Świadczenie 500+ otrzymują z wyrównaniem od dnia narodzin dziecka.

Świadczenie wychowawcze nie przysługuje, jeżeli:

- 1) dziecko pozostaje w związku małżeńskim;
- 2) dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w pieczy zastępczej;
- 3) pełnoletnie dziecko ma ustalone prawo do świadczenia wychowawczego na własne dziecko;
- 4) członkowi rodziny przysługuje za granicą na dziecko świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia wychowawczego, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

W 2021 r. prawo do świadczenia wychowawczego nie jest już uzależnione od ustalenia alimentów na dziecko od drugiego rodzica w przypadku wniosków składanych przez rodziców samotnie wychowujących dziecko.

W przypadku gdy osoba pobierająca 500+ marnotrawi wypłacane jej świadczenie wychowawcze lub wydatkuje je niezgodnie z celem, organ właściwy przekazuje należne osobie świadczenie wychowawcze w całości lub w części w formie rzeczowej lub w formie opłacania usług.

Ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego oraz jego wypłata następują zasadniczo odpowiednio na wniosek matki, ojca, opiekuna faktycznego dziecka albo opiekuna prawnego dziecka. Wniosek składa się w urzędzie gminy lub miasta właściwym ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenie wychowawcze.

Jeżeli w stosunku do osoby ubiegającej się o przyznanie świadczenia wychowawczego lub osoby pobierającej to świadczenie wystąpią wątpliwości dotyczące sprawowania opieki nad dzieckiem, wydatkowania świadczenia wychowawczego niezgodnie z celem lub marnotrawienia świadczenia wychowawczego, organ właściwy oraz wojewoda mogą zwrócić

się do kierownika ośrodka pomocy społecznej o przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, o którym mowa w [ustawie](#) z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej w celu weryfikacji tych wątpliwości.

W przypadku gdy osoba ubiegająca się o 500+ lub członek rodziny tej osoby przebywa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w państwie, w którym mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, organ właściwy przekazuje wniosek wraz z dokumentami wojewodzie.

Tutejszy organ, prowadzący postępowanie w sprawie świadczenia wychowawczego jest obowiązany do samodzielnego uzyskania lub weryfikacji informacji od organów podatkowych lub ministra właściwego do spraw finansów publicznych, organów emerytalno-rentowych oraz z rejestrów publicznych, w tym z rejestru PESEL, o którym mowa w przepisach o ewidencji ludności.

Prawo do świadczenia wychowawczego ustalane było na okres **od dnia 1 lipca 2019 r. do dnia 31 maja 2021 r. / okres 2019/2021/ oraz na okres od dnia 1 czerwca 2021 r. do dnia 31 maja 2022 r. / okres 2021/2022/.**

Osoby, które pobrały nienależnie świadczenie wychowawcze, były obowiązane do jego zwrotu.

Za nienależnie pobrane świadczenie wychowawcze uważa się m.in. świadczenie wychowawcze wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczenia wychowawczego albo wstrzymanie wypłaty świadczenia wychowawczego, jeżeli osoba pobierająca to świadczenie była pouczona o braku prawa do jego pobierania.

Od kwot nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego zasadniczo naliczane są odsetki ustawowe za opóźnienie.

Organ właściwy może bez zgody strony zmienić lub uchylić prawo strony do świadczenia wychowawczego, jeżeli uległa zmianie sytuacja mająca wpływ na prawo do świadczenia wychowawczego, członek rodziny nabył prawo do świadczenia wychowawczego w innym *państwie* w związku ze stosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, osoba nienależnie pobrała świadczenie wychowawcze lub wystąpiły inne okoliczności mające wpływ na prawo do świadczenia wychowawczego.

Przyznanie świadczenia wychowawczego nie wymaga wydania decyzji. Informacje o przyznaniu świadczenia strony otrzymywały w wiadomości e-mail (o ile we wniosku został wskazany adres poczty elektronicznej), jeżeli nie został wskazany ten adres - w formie papierowej w Ośrodku. Nieodebranie informacji o przyznaniu świadczenia wychowawczego nie wstrzymuje wypłaty tego świadczenia.

W 2021 r. tutejszy Ośrodek przyjął łącznie 3 687 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego, w tym 2433 złożonych drogą elektroniczną .

W tymże roku Ośrodek wydał łącznie 3 447 decyzji / informacji w sprawie świadczenia wychowawczego, w tym 3285 informacji przyznających prawo do tego świadczenia.

Ośrodek realizował również decyzje / informacje Wojewody Małopolskiego, wydane w 2021 r. w liczbie 488.

Liczba rodzin mających ustalone prawo do świadczenia wychowawczego na dzieci wyniosła w 2021 r. ogółem 3 516.

Z tej formy pomocy skorzystało w 2021 r. łącznie 6 448 dzieci w oparciu o decyzje/informacje wydane w 2020 i 2021 roku.

W 2021 r. Ośrodek odzyskał 9 997,36 zł tytułem nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego (należność główna), z tego 9 997,36 zł zostało zwrócone do budżetu państwa (zwroty za lata ubiegłe).

Wydatki na wypłaty świadczenia wychowawczego wyniosły w 2021 r. - 36 130 166,72 zł; przy liczbie świadczeń ogółem 72 660. Na realizację tego zadania poniesiono w 2021 r. wydatki w łącznej kwocie 36 423 222,69 zł, w tym koszty obsługi tego zadania 293 055,97 zł.

11. Świadczenie „Dobry start”.

W 2021 r. tutejszy Ośrodek realizował rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”.

Wniosek o świadczenie dobry start mógł złożyć:

- rodzic dziecka
- opiekun faktyczny (czyli osoba, która faktycznie opiekuje się dzieckiem i wystąpiła do sądu opiekuńczego z wnioskiem o przysposobienie dziecka)
- opiekun prawny
- osoba ucząca się, czyli pełnoletnia osoba ucząca się w szkole, niepozostająca na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony

- rodzina zastępcza – osoba prowadząca rodzinny dom dziecka,
- dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej,
- dyrektor regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej.

Świadczenie Dobry start przysługuje w związku z rozpoczęciem roku szkolnego do ukończenia:

1) 20 roku życia przez dziecko lub osobę uczącą się, a także w przypadku gdy dziecko lub osoba ucząca się ukończyła 20 rok życia przed rozpoczęciem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko lub osoba ucząca się kończy 20 lat

2) 24 roku życia przez dziecko lub osobę uczącą się w przypadku dzieci lub osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności, a także w przypadku gdy dziecko lub osoba ucząca się ukończyła 24 rok życia przed rozpoczęciem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko lub osoba ucząca się kończy 24 lat (w przypadku dzieci lub osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności).

Świadczenie dobry start przysługuje w wysokości 300 zł jednorazowo na dziecko.

W przypadku gdy dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obydwójga rodziców rozwiedzionych, żyjących w separacji lub żyjących w rozłączeniu sprawowaną w porównywalnych i powtarzających się okresach, kwotę świadczenia dobry start ustala się każdemu z rodziców w wysokości połowy kwoty przysługującego świadczenia dobry start.

Świadczenie dobry start nie przysługuje:

1) jeżeli dziecko lub osoba ucząca się zostały umieszczone w domu pomocy społecznej, schronisku dla nieletnich, zakładzie poprawczym, areszcie śledczym, zakładzie karnym, szkole wojskowej lub innej szkole, jeżeli instytucje te zapewniają nieodpłatnie pełne utrzymanie;

2) na dziecko z tytułu rozpoczęcia rocznego przygotowania przedszkolnego.

Z tej formy pomocy skorzystało w 2021 r. łącznie 8 dzieci. Były to wnioski z 2020 r. rozpatrzone w 2021 r.

Wydatki na wypłaty świadczenia dobry start wyniosły w 2021 r. 2 400,00 zł, przy liczbie świadczeń ogółem 8. Na realizację tego zadania poniesiono w 2021 r. wydatki w łącznej kwocie 2 480,00 zł, w tym na koszty obsługi tego zadania 80,00 zł.

12. Realizacja ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

W 2021 r. tutejszy Ośrodek prowadził postępowania w sprawach jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, przewidziane ustawą z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Z tytułu urodzenia się żywego dziecka, posiadającego zaświadczenie, wystawione przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego (posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii, neonatologii, neurologii dziecięcej, kardiologii dziecięcej lub chirurgii dziecięcej) o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, przyznaje się, na to dziecko, jednorazowe świadczenie w wysokości **4 000 zł**.

Jednorazowe świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka – na ich wniosek - bez względu na dochód. Wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Wniosek złożony po terminie pozostawia się bez rozpoznania.

Jednorazowe świadczenie przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Pozostawanie pod opieką medyczną potwierdza się zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną. Wymogu tego nie stosuje się do osób będących prawnymi lub faktycznymi opiekunami dziecka, a także do osób, które przysposobiły dziecko.

W 2021 r. tutejszy Ośrodek przyjął 7 wniosków o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu.

W tymże roku wydano 7 decyzji o ustaleniu prawa do tego świadczenia. Z tej formy pomocy skorzystało w 2021 r. 7 rodzin, 7 dzieci.

Wydatki na wypłatę tego świadczenia w 2021 r. wyniosły 28 000,00 zł, przy liczbie świadczeń ogółem 7. Na realizację tego zadania poniesiono w 2021 r. wydatki w łącznej kwocie 28 861,00 zł, w tym na koszty obsługi tego zadania 861,00 zł.

13. Dodatki mieszkaniowe.

Zadania wynikające z ustawy o dodatkach mieszkaniowych i dodatkach energetycznych .

Dodatek mieszkaniowy:

Osoby uprawnione do świadczenia

Dodatek mieszkaniowy jest okresowym świadczeniem pieniężnym wypłacanym przez gminę na rzecz wskazanych w ustawie osób, mającym na celu dofinansowanie wydatków mieszkaniowych ponoszonych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego.

- posiadających tytuł prawny do lokalu;
- spełniających kryterium dochodowe;
- zamieszkujących lokale mieszkalne spełniające kryterium metrażowe.

Kryterium tytułu prawnego do lokalu

Dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych, zamieszkującym w tych lokalach;
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego;
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach, stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych;
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem;
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo socjalny.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje w związku z mieszkaniem w jednym lokalu mieszkalnym albo zajmowaniem jednego lokalu mieszkalnego i może przysługiwać na podstawie więcej niż jednego tytułu prawnego spośród określonych powyżej.

Dodatek mieszkaniowy nie przysługuje osobom przebywającym w:

- domu pomocy społecznej,
- młodzieżowym ośrodku wychowawczym,
- schronisku dla nieletnich,
- zakładzie poprawczym,
- zakładzie karnym,
- szkole, w tym w szkole wojskowej

- jeżeli instytucje te zapewniają nieodpłatnie pełne całodobowe utrzymanie.

Kryterium dochodowe

Przez gospodarstwo domowe rozumie się gospodarstwo prowadzone przez osobę ubiegającą się o przyznanie dodatku mieszkaniowego, samodzielnie zajmującą lokal mieszkalny lub gospodarstwo prowadzone przez tę osobę wspólnie z małżonkiem i innymi osobami stale z nią zamieszkującymi i gospodarującymi, które swoje prawa do zamieszkiwania w lokalu wywodzą z prawa tej osoby.

Do członków gospodarstwa domowego nie wlicza się osób przebywających w instytucjach zapewniających nieodpłatne całonocne utrzymanie.

Przy wydawaniu decyzji o przyznaniu dodatku mieszkaniowego uwzględnia się kwotę przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, obowiązującego w dniu złożenia wniosku, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 2021).

Dodatek mieszkaniowy przysługuje, jeżeli w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku średni miesięczny dochód przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego nie przekroczył:

- 40% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarstwie jednoosobowym (tj. 2 066,99 zł)
- 30% w gospodarstwie wieloosobowym (tj. 1 550,24 zł).

Dochód

Za dochód uważa się dochód w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111 ze zm.).

Duże znaczenie ma także powierzchnia mieszkania. Kryterium metrażowe uzależnione jest od liczby osób zamieszkujących w lokalu mieszkalnym.

Maksymalne wartości powierzchni normatywnej dla zamieszkiwanych lokali w zależności od liczby osób zamieszkujących w tych lokalach przedstawia poniższa tabela.

Powierzchnia normatywna

Liczba osób zamieszkujących w lokalu	Powierzchnia normatywna	Maksymalna powierzchnia normatywna kwalifikująca do otrzymania dodatku mieszkaniowego
1 osoba	35 m ²	45,5 m ²
2 osoby	40 m ²	52,0 m ²
3 osoby	45 m ²	58,5 m ²
4 osoby	55 m ²	71,5 m ²
5 osób	65 m ²	84,5 m ²
6 osób	70 m ²	91,0 m ²

W przypadku zamieszkiwania w lokalu większej liczby osób dla każdej kolejnej osoby zwiększa się normatywną powierzchnię tego lokalu o 5 m².

Normatywną powierzchnię lokalu powiększa się o 15 m² jeżeli w lokalu zamieszkuje osoba niepełnosprawna poruszająca się na wózku lub osoba niepełnosprawna, jeżeli niepełnosprawność wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju. Normatywną powierzchnię powiększa się niezależnie od liczby członków gospodarstwa domowego. O wymogu zamieszkiwania w oddzielnym pokoju orzekają powiatowe zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje, gdy powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego nie przekracza normatywnej powierzchni o więcej niż 30% lub 50% pod warunkiem, że udział pokoi i kuchni w powierzchni użytkowej tego lokalu nie przekracza 60%.

Informacje dodatkowe

Dodatek mieszkaniowy przyznaje się na 6 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku.

Dodatek nie może być przekraczać 70% wydatków na powierzchnię normatywną lokalu oraz nie może być niższy od 0,5% kwoty przeciętnego wynagrodzenia (tj. 25,84 zł).

W sprawie przyznania dodatku mieszkaniowego pracownik ma prawo przeprowadzić wywiad środowiskowy. Niewyrażenie zgody na przeprowadzenie wywiadu środowiskowego stanowi podstawę do odmowy przyznania dodatku mieszkaniowego.

Pracownik przeprowadzający wywiad środowiskowy może zażądać od wnioskodawcy oraz od innych członków gospodarstwa domowego złożenia oświadczenia majątkowego. Odmowa złożenia oświadczenia stanowi podstawę do wydania decyzji odmawiającej przyznania dodatku mieszkaniowego.

Dodatek mieszkaniowy wypłacany jest do 10 dnia każdego miesiąca. Świadczenie jest przekazywane zarządcy budynku albo innej osobie uprawnionej do pobierania należności za lokal mieszkalny, natomiast ryczałt na zakup opału do rąk wnioskodawcy. Na prośbę wnioskodawcy dodatek mieszkaniowy jest przekazywany w całości (wraz z ryczałtem) na konto zarządcy budynku lub innej osobie uprawnionej do pobierania należności.

Wydatków poniesionych przez osobę ubiegającą się o przyznanie dodatku mieszkaniowego nie stanowią wydatki poniesione z tytułu: ubezpieczeń, podatku od nieruchomości, opłat za wieczyste użytkowanie gruntów, rocznych opłat przekształceniowych, o których mowa w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów, opłat za gaz przewodowy i energię elektryczną dostarczane do lokalu mieszkalnego (domu jednorodzinne) na cele bytowe.

Dokumenty, na podstawie których wypełniono deklarację o wysokości dochodów wnioskodawca ma obowiązek przechowywać przez 3 lata.

Przyznanie i wypłata świadczenia następuje na podstawie decyzji. Od decyzji służy stronie prawo wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego.

Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do dodatku mieszkaniowego kończy się wydaniem decyzji w ciągu 1 miesiąca od daty złożenia wniosku. W przypadku konieczności przeprowadzenia szczegółowego postępowania administracyjnego termin załatwienia sprawy może ulec wydłużeniu.

W roku 2021 wypłacono; 58 dodatki mieszkaniowe dla 5 rodzin, na łączną kwotę 12 372,05 zł, 82 świadczenia przekazano na konto Zarządcy lokalu.

14. Dodatek energetyczny

Od 1 stycznia 2014 roku osoby, którym przyznano dodatek mieszkaniowy mogą ubiegać się o przyznanie zryczałtowanego dodatku energetycznego.

Zgodnie z nowelizacją ustawy Prawo energetyczne prawo do dodatku energetycznego przysługuje tzw. odbiorcy wrażliwemu. Odbiorca wrażliwy to osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy lub która spełnia warunki do jego otrzymania oraz która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym. Co ważne - odbiorca musi zamieszkiwać w miejscu odbioru energii elektrycznej.

Minister właściwy do spraw gospodarki ogłasza, w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, wysokość dodatku energetycznego na kolejne 12 miesięcy.

Dodatek energetyczny przyznaje wójt, burmistrz lub prezydent miasta, w drodze decyzji, na wniosek odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej. Do wniosku dołącza się kopię umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej.

Dodatek energetyczny wypłaca się odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej do dnia 10 każdego miesiąca z góry, z wyjątkiem miesiąca stycznia, w którym dodatek energetyczny wypłaca się do dnia 30 stycznia danego roku. Dodatek ten wypłaca samorząd, a docelowo ośrodek pomocy społecznej

W 2021 roku przyznano dla 1 rodziny dodatek energetyczny na łączną kwotę 153,52 zł

15. Realizacja ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2020 roku wydawał decyzje w sprawie świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych dla świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniających kryterium dochodowe zgodnie z art. 7 ust 4 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych . Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie decyzji przysługuje przez okres 90 dni od dnia określonego w decyzji.

W roku 2021 GOPS wydał 21 decyzji dla 17 osób, w sprawie świadczeń opieki zdrowotnej, w tym 1 decyzja wygaszająca, 1 decyzja zmieniająca i 19 decyzji przyznających.

16. Budżet Ośrodka

Wydatki Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Limanowej w roku 2021 wyniosły łącznie – **51 895 506,21 zł**

w tym;

wydatki ze środków budżetu państwa stanowiły – **50 364 367,94 zł**

wydatki z budżetu Gminy stanowiły – **1 531 138,27 zł**

Poniższa tabela przedstawia wydatki w zakresie poszczególnych zadań. Niektóre z nich finansowane są w całości z budżetu państwa, inne z budżetu Gminy, a pozostałe po części z obydwu budżetów, zasady finansowania poszczególnych zadań określają obowiązujące przepisy prawa.

Lp.	ZADANIE	BUDŻET PAŃSTWA	BUDŻET GMINY	RAZEM
I	Zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej:			
1	ZASIŁKI OKRESOWE	279 368,73	12 115,37	291 484,10
2	ZASIŁKI CELOWE	296 000,00	134 632,35	430 632,35
3	ZASIŁKI CELOWE Z TYT. ZDARZENIA LOSOWEGO	0,00	0,00	0,00

4	USŁUGI OPIEKUŃCZE		31 572,50	31 572,50
5	POSILEK W SZKOLE I W DOMU-w budżecie GZOS	86 174,22	21 543,55	107 717,77
6	UTRZYMANIE W DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ		440 113,91	440 113,91
7	ZASIŁKI STAŁE	394 643,51		394 643,51
8	SCHRONIENIE		3 108,00	3 108,00
9	SKŁADKI ZDROWOTNE	28 819,88		28 819,88
10	SPECJALISTY CZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE DLA OSÓB Z ZABURZENIA MI PSYCHICZNY MI	15 250,00		15 250,00
11	ZASIŁKI CELOWE Z TYT. KLĘSKI ŻYWIOŁOWEJ	0,00		0,00
12	WYNAGRODZ ENIE ZA SPRAWOWANI E OPIEKI	343 224,05	37 425,81	380 649,86
13	DOFINANSOW ANIE ROZWOJU POMOCY SPOŁECZNEJ	62 616,04	15 357,43	77 973,47
14	UTRZYMANIE OŚRODKA	166 169,00	636 750,99	836 533,99

	DODATEK ZA PRACĘ W TERENIE „250” złotych	26 889,00	6 725,00	33 614,00
	ZADANIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ	1 669 154,43	1 339 344,91	3 038 499,34
II	REALIZACJA USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ W TYM;	2 000,00	200 964,86	202 964,86
	Opłacanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych		97 769,18	97 769,18
	Opłacanie pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych		42 792,15	42 792,15
III	ZADANIA Z USTAWY O KARCIE DUŻEJ RODZINY	2 744,50		2 744,50
IV	ZADANIA Z USTAWY O PRZECIWDZIAŁANIU PRZEMOCY W RODZINIE	0	0	0
V	ZADANIA Z USTAWY O ŚWIADCZENIACH RODZINNYCH + ZDO	11 987 816,42		11 987 816,42
	SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE DLA OSÓB POBIERAJĄCYCH	64 878,70		64 878,70

	ŚP, SZO, ZDO			
VI	ZADANIA Z USTAWY O POMOCY OSOBOM UPRAWNIONYM DO ALIMENTÓW	241 230,90		241 230,90
VII	ZADANIA Z USTAWY O POMOCY PAŃSTWA W WYCHOWANIU DZIECI	36 423 222,69		36 423 222,69
VIII	RZĄDOWY PROGRAM „DOBRY START”	2 480,00		2 480,00
IX	ZADANIA Z USTAWY O WSPIERANIU Kobiet w ciąży i rodzin „ZA ŻYCIEM”	28 861,00		28 861,00
X	ZADANIA Z USTAWY O DODATKACH MIESZKANIOWY CH		12 372,05	12 372,05
XI	ZADANIA Z USTAWY O DODATKACH ENERGETYCZNY CH	153,52		153,52
RAZEM WSZYSTKIE ZADANIA		50 452 542,16	1 552 681,82	52 005 223 ,98
W TYM W BUDŻECIE GOPS		50 364 367,94	1 531 138,27	51 895 506,21

17. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej

1. Rozwijanie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania.
2. Rozwijanie aktywizacyjnych form spędzania wolnego czasu adresowanych do dzieci, młodzieży, osób starszych i niepełnosprawnych
3. Rozwijanie form wsparcia i pomocy na rzecz osób starszych (warsztaty, wykłady, grupy samopomocowe, "Opaski bezpieczeństwa" z usługą całodobowego monitoringu) w ramach dostępnych projektów.
4. Zabezpieczenie mieszkańcom gminy z zaburzeniami psychicznymi wsparcia w formie uczestnictwa w zajęciach organizowanych w ŚDS zgodnie z zawartymi porozumieniami z innymi jednostkami samorządu terytorialnego
5. Podjęcie działań zmierzających do zabezpieczenia potrzeb bezpieczeństwa mieszkańców znajdujących się w trudnej sytuacji, poprzez uruchomienie mieszkania chronionego.
6. Zapewnienie rodzinom przeżywającym problemy opiekuńczo-wychowawcze dostępu do specjalistycznego poradnictwa.
7. Kontynuowanie warsztatów edukacyjnych dla rodziców, mających ze swoimi dziećmi problemy opiekuńczo-wychowawcze.
8. Wspieranie i propagowanie inicjatyw społecznych.
9. Poprawa warunków lokalowych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, w celu zapewnienia odpowiednich warunków pracy i obsługi klientów.

Ewa Bulanda

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Limanowej

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Limanowej
mgr Ewa Bulanda

[Handwritten signature]